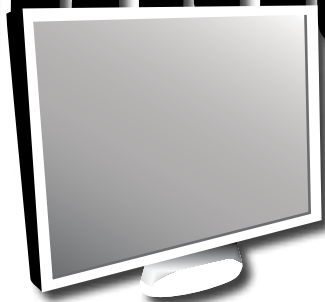

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

» Pametna kresnička, inovacija za varnost otrok in brezskrbnost staršev

št. 5/XXVI
11. marec 2021

Poskrbite za varnost doma, v podjetju in na spletu

- » Kako vodoodporen je vaš telefon? Kaj pomenijo oznake IP68, IP67 in ostale?
- » Volvo bo prodajal samo še električne avtomobile
- » Kriptorudarji porabijo več elektrike kot cela Nizozemska

SOPHOS

Managed Threat Response

Telefon z 18 gigabajti
sistemskega
pomnilnika?

Pametna zapestnica
Xiaomi Mi Band 6
veliko obeta

Kmalu novi Nintendo
Switch?

IZJEMNI
PROGRAMI
ZA VAŠE TELO
SKOZI VSE
LETO ...

BOGATA PONUDBA
NEGOVALNIH
TRETMAJEV ...
VSAK DAN SI LAHKO
PRIVOŠČITE NEKAJ
NOVEGA.

PRI NAS JE VEDNO
SONČNO, PRIJETNO
IN RAVNO PRAV
HLADNO.
SUNNY STUDIO JE V
VSAKEM TRENUTKU
PRAVA IZBIRA.

SUNNY STUDIO

Sunny Studio,
Regentova cesta 37, 1000 Ljubljana - Dravlje
tel.: 01 513 44 44, fax.: 01 513 44 60,
email: sunny@siol.net, www www.sunny.si
Odprto vsak dan od 7.00 do 22.30 ure.
Sobote, nedelje in prazniki od 9.00 do 21. ure.

FITNES, VODENE VADBE, SOLARIJ, MASAŽE,
KOZMETIČNE NEGE, PEDIKURA, MANIKURA,
DEPILACIJE, SAVNE, SPA, AJUR, ORIENT,
THALAXA, SUNNY SKY, SUNNY SHOP, M&S HAIR,
SUNNY CAFE ...

Razveselite svoje najbližje z nakupom darilnih bonov.

Legendarni Diablo 2 bo dobil predelavo v letu 2021

Originalni Diablo 2 je lansko leto praznoval svojo 20. obletnico, kar pa ne pomeni, da je v vseh teh letih izgubil svoj čar. Za mnoge je to še vedno ena najboljših akcijskih RPG iger, ki je na začetku stoletja postavila trende v igričarski industriji. Originalna igra ima še danes zdravo populacijo igralcev. Zasluge gredo oboževalcem, ki so pridno nadgrajevali igro z novo vsebino in popravki. Prav oboževalci so v letu 2020 poskrbeli za izid predelane PC verzije pod imenom Project Diablo 2, ki je dosegla vrhunec z 12.500 dnevnimi igralci, kar je za 20 let staro igro velik dosežek. Blizzard pa je pred kratkim razveselil oboževalce z napovedjo predelave Diablo 2: Resurrected.

Bliža se 30. obletnica razvijalskega studia Blizzard, ki je pred kratkim že naznanil novo nadaljevanje Diablo 4 in mobilno verzijo Diablo Immortal, ki je že na voljo v preizkušnji različici. Diablo 2: Resurrected bo predelava originalne igre in vseh njenih dodatkov s 3D grafiko in povsem novimi filmski vložki. Pod novo grafično podobo, ki bo podpirala ločljivost 4K in visoko frekvenco osveževanja 144 hercev, se studio Blizzard zavzema za ohranitev originalna šarma igre. Med samo igro bomo lahko v trenutku preklopili na staro grafično podobo, kar bo zagotovo poskrbelo za veliko nostalgije. Zvok bo predelan na najnovejši standard Dolby 7.1, ohranili bodo pa originalne zvočne posnetke.

Pod prenovljeno 3D platformo se skriva povsem enaka programska koda originalne Diablo 2 igre. To pomeni, da bodo delovali vsi popravki

in dodatna vsebina, ki so jo skozi leta pripravili oboževalci franšize. Za tiste, ki nekeje še vedno hranite originalne shranjene položaje, jih boste lahko enostavno prenesli v predelano igro. Super novica za vse vaše barbore, paladine in čarovnike, ki že nestrpnost čakajo, da jih spustite v boj proti zlobnejšem Diablo in Mephisto.

Diablo 2: Resurrected prihaja na igralne konzole in osebne računalnike v drugi polovici 2021, že zdaj pa se lahko prijavite na testiranje alfa verzije.

Zanimiv računalnik vse-v-enem Asus Zen AIO 24

Podjetje Asus je pred kratkim dokazalo, da mu inovativnosti na področju računalnikov vse v enem nikakor ne manjka, saj je pripravilo osebni računalnik, ki izstopa iz povprečja. Glavni adut novega osebnega računalnika Asus vse-v-enem Zen AiO 24 se skriva v inovativnem zaslonu IPS NanoEdge, saj se baha z izjemno kakovostnim prikazom slik in ozkimi robovi, ki merijo zgolj 14,4 milimetra. Poleg tega je dovolj velik tudi za zahtevnejša opravila, saj po diagonali meri 60,5-centimetra oziroma 23,8-palca.

Novi osebni računalnik vse-v-enem Asus Zen AiO 24 ne bo pustil na cedilu niti najbolj zahtevnih uporabnikov, saj so ga inženirji opremili z zmogljivim Intelovim procesorjem Core i7-10700T, z osmimi fizičnimi in 16 navideznimi jedri, 32 gigabajti sistemskega pomnilnika in ločeno grafično kartico GeForce MX330 z dvema gigabajtoma sistemskega pomnilnika. Čeprav novost ni primerna za igranje računalniških iger, bo zlahka opravila tudi z najtežjimi nalogami, in seveda z večpredstavnostnimi vsebinami.

Na zgornji strani ohišja zanimivega osebnega računalnika vse-v-enem Asus Zen AiO najdemo še visokoločljivo kamero. Kar se tiče priključkov, pa so na voljo vmesnik HDMI, podatkovni vmesniki USB 3.2 in še mnogo več. Ker ima zaslon še en dodaten vmesnik HDMI, to pomeni, da lahko nanj priključimo tudi zunanje naprave, kot na primer igralno konzolo. To v praksi pomeni, da lahko računalnik uporabljamo le kot zaslon. Maloprodajna cena osebnega računalnika vse-v-enem Asus Zen AiO pa vsaj zaenkrat še ni bila razkrita.

Telefon z 18 gigabajti sistemskega pomnilnika?

Ko se odločamo za nakup novega pametnega mobilnega telefona, je strojna oprema pogosto tista, ki nas prepriča. To še posebej drži v primeru, ko pametni mobilni telefon uporabljamo za igranje mobilnih iger. Te so namreč v zadnjih nekaj letih postale že grafično zelo napredne,

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narcnine@stromboli.si

Računovodstvo:

Eleon d. o. o.

Oglasno trženje:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01, gsm: 041 / 663 301
boštjan.strukelj@stromboli.si

Matej Komprej

tel.: 01 / 620 88 06
matej.komprej@stromboli.si

Danijel Bogdanovič

tel.: 01 / 620 88 08
danijel@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida,
Jernej Horvat, Tadej Kupčič, Žiga Primc,
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Slatič in Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji
Naklada: 9.000 izvodov

Distribucija:

EKDIS d.o.o.
Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Grega Ajdišek s.p.
dtp@stromboli.si

http://www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost spada revija med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last izdajatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno le s privoljenjem izdajatelja. Poština za naročnike plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške novice je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 661.

Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene z rubriko Predstavitev in na koncu članka s (P.R.) – Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

zato je zmogljiv telefon nujen za dobro igričarsko izkušnjo.

Ker mobilne računalniške igre postajajo grafično vse bolj zahtevne, ne preseneča, da temu sledijo tudi igričarski pametni mobilni telefoni. Med vsemi pa naj bi še posebej izstopal pametni mobilni telefon Asus ROG Phone 5, saj naj bi imel na voljo kar 18 gigabajtov sistemskega pomnilnika. To pomeni, da bo imel več sistemskega pomnilnika kot marsikateri prenosni računalnik, namenjen igranju računalniških iger.

Čeprav podjetje Asus še ni razkrilo podrobnosti o pametnem telefonu ROG Phone 5, so poznavalci prepričani, da bo skoraj zagotovo temeljil na osnovi mobilnega procesorja Snapdragon 888, dovolj dolgo avtonomijo delovanja pa mu bo zagotavljala baterija kapacitete 6.000 miliamper ur. To bomo lahko hitro polnili z močjo kar 65 vatov. Poleg tega bo razpolagal še s 17,2-centimetrskim (6,78-palčnim) zaslonom ločljivosti Full-HD+ in frekvenco 144 hercev. Na voljo bo še 512 gigabajtov vgrajenega pomnilnika.

Novi igričarski pametni mobilni telefon Asus ROG Phone naj bi bil sicer na voljo v dveh različicah, in sicer s sistemskim pomnilnikom kapacitete 12 in 18 gigabajtov. Za zajem fotografij in videoposnetkov naj bi bilo na voljo slikovno tipalo ločljivosti 64 milijonov slikovnih točk.

Neuničljivi Samsung Xcover 5

Pri podjetju Samsung so nas tokrat presenetili s predstavitvijo pametnega mobilnega telefona

Xcover 5. Ta je pisan na kožo predvsem nerodnim in tistim, ki so veliko na terenu. Novost je namreč prilagojena uporabi v manj ugodnih pogojih, saj lahko brez težav prenaša namakanje, umazanijo, prah, padce in udarce.

Pametni mobilni telefon Samsung Xcover 5 je opremljen s 5,3-palčnim (13,5-centimetrskim) zaslonom ločljivosti HD+, mobilnim procesorjem Exynos 850 in štirimi gigabajti sistemskega pomnilnika. Za shranjevanje podatkov je na voljo vgrajeni pomnilnik s 64 gigabajti prostora, ki ga po potrebi razširimo z uporabo pomnilniške kartice microSD. Preostala oprema pa obsega še baterijo velikosti 3.000 miliamper ur, brezstično povezavo NFC, podporo za navigacijska sistema GPS in Glonass, digitalni fotoaparata ločljivosti 16 milijonov točk in spletno kamero ločljivosti petih milijonov točk.

Na vgrajenem pomnilniku je nameščen mobilni operacijski sistem Android 11. Za razliko od sorodnih pametnih mobilnih telefonov ima Xcover 5 dodatno posebno tipko Xcover, ki vključuje svetilko LED ali ob dvokliku omogoči slikanje. Novost je trenutno na voljo v Združenem kraljestvu, zanjo pa je treba odšteti preračunanih 382 evrov. Za zdaj še ni znano, kdaj bo neuničljivi pametni mobilni telefon Samsung Xcover 5 na voljo na evropskem trgu.

Kmalu novi Nintendo Switch?

Številni spletni viri kažejo na to, da se bo proizvodnja novega modela konzole Nintendo Switch

pričela kmalu. Šlo bo za naprednejšo različico sicer zelo priljubljene prenosne igralne konzole, ki bo opremljena s precej boljšim zaslonom, hkrati pa bo tudi precej bolj interaktivna. Številni spletni viri navajajo, da Nintendo pripravlja zanimivo napravo, na kar kažejo tudi nedavno objavljene informacije o novosti.

Na spletu so se pojavile informacije, da bo nova igralna konzola Switch opremljena s 7-palčnim (17,8-palčnim) zaslonom OLED, medtem ko zdajšnja razpolaga z zaslonom LCD. To v praksi pomeni, da bi lahko novost ponudila celo ločljivost 4K pri igranju računalniških iger. Zato bo

novost po vsej verjetnosti opremljena s procesorjem Tegra X1+, ki bo ponujal precej večjo zmogljivost v primerjavi z modelom, ki je vgrajen v zdajšnji različici igralne konzole Nintendo Switch. Zato bo novost po vsej verjetnosti imenovana Switch Pro.

Izboljšav naj bi bil seveda deležen tudi novi podstavki, ki naj bi bil opremljen s procesorjem podjetja RealTek z namenom upravljanja visokoločljivih vsebin. Smo pa v času, ko konzoli PlayStation 5 in Xbox Series X napovedujeta prevlado na trgu. Obe napravi že podpirata številne igre v kakovosti 4K60 in mora celo 8K120. To samo kaže na to, da bo Nintendo Switch v bližnji prihodnosti primoran narediti resne nadgradnje na področju strojne opreme, če bo želel ostati v stiku s konkurenco in podpreti igre, ki so in še bodo na voljo v prodaji.

MikroTik **TECHTRADE**
www.techtrade.si

VSI IMAMO SUPER WIFI

Osnovna plošča za procesorje AMD s priključki Thunderbolt 4

O naprednem podatkovnem vmesniku Thunderbolt 4 se je pričelo govoriti že marca lani. V poletnih mesecih lanskega leta pa so pri podjetju Intel najavili, da so specifikacije novega standarda dokončane. S tem je postalo jasno, da je novi vmesnik Thunderbolt 4 le nekoliko izboljšana različica sicer nadvse priljubljenega podatkovnega vmesnika Thunderbolt 3.

Novi podatkovni vmesnik Thunderbolt 4 žal ni prinesel višje hitrosti podatkov v primerjavi s vmesnikom Thunderbolt 3, saj je ta omejena na 40 gigabitov na sekundo. Kljub temu je novost prinesla različne izboljšave, kot je na primer dvakratna minimalna zahteva v primerjavi s Thunderbolt 3. Na novost bomo lahko namreč povežali vsaj dva zaslona ločljivosti 4K oziroma en zaslon ločljivosti 8K, najmanjša hitrost podatkov preko vmesnika PCIe pa bo znašala 32 gigabitov na sekundo.

Standard predpisuje polno združljivost s standardom USB 4 in njegovim predhodnikom (Thunderbolt 3), univerzalne kable dolžine dveh metrov in polnjenje osebnega računalnika prek vsaj enega vmesnika. Poleg tega najdemo še prenovljeno zaščito DMA, ki temelji na Intelovi tehnologiji VT-d in možnost priklopa do štirih vmesnikov Thunderbolt 4. Na srečo pa je novi Thunderbolt 4 zdaj na voljo tudi ljubiteljem pro-

cesorjev AMD, in sicer v navezi z novo osnovno ploščo podjetja Asus.

Osnovna plošča Asus ProART B550-Creator je namreč prva plošča za procesorje AMD AM4, ki je polno združljiva s podatkovnim vmesnikom Thunderbolt 4. Novost bo naprodaj v mesecu aprilu, zanjo pa bo onkraj luže treba odšteti preračunanih 248 evrov. Novost pričakovano temelji na sistemskem naboru B550 in je primerna predvsem za zahtevnejše uporabnike, ne manjka pa niti bogat nabor priključkov in raznovrstnih vmesnikov.

Samsung napovedal prihod televizorjev MicroLED

Tokrat imamo zelo dobro novico za vse ljubitelje televizijskih zaslonov. Pri podjetju Samsung za letošnjo pomlad namreč napovedujejo prihod posebne družine televizorjev, ki bodo opremljeni z napredno zaslonko tehnologijo MicroLED. Sprva bodo na voljo televizorji z diagonalami od

279,4-centimetra (110 palcev) do 251,5-centimetra (99 palcev), proti poletju pa bomo deležni še televizorja z diagonalo 223,5-centimetra (88 palcev). Nekoliko kasneje bo na voljo televizor Samsung s tehnologijo MicroLED z diagonalo 193 centimetrov (76 palcev).

Zaslonka tehnologija se v zadnjih nekaj letih ni kaj veliko spremenila, s prihodom tehnologije microLED pa naj bi se stvari končno premaknile. Podjetje Samsung namreč zatrjuje, da bo nova zaslonka tehnologija prinesla boljši kontrast, hitrejši odzivni čas, večjo svetilnost in energetske učinkovitost.

Uporabniki televizorjev Samsung bodo zagotovo navdušeni nad večjo svetilnostjo zaslonov microLED. To v praksi pomeni, da bo slika lepo vidna tudi ob močni zunanji svetlobi. Zaradi večje energetske učinkovitosti pa bodo večji televizorji porabili precej manj električne energije. Več o novih televizorjih podjetja Samsung bo znanega v spomladanskih mesecih.

Kaj nam je prinesla nova Radeon RX 6700 xt?

Konec lanskega leta je podjetje AMD javnosti razkrilo nove grafične kartice družine Radeon RX 6000, ki so resnično nekaj posebnega. Temeljiijo namreč na osnovi grafičnega jedra RDNA2

Največja ponudba ACER RAČUNALNIKOV v SLOVENIJI!

GAMING	DESIGN	BUSINESS	SCHOOL
 <p>PREDATOR Triton 900</p> <p>Intel Core i7 9750H do 4,5 Ghz 17,3" 4K 3840x2160 144 Hz TOUCH 32 GB DDR 4 2666 Mhz SSD 1024 GB NVMe Nvidia Geforce RTX 2080 8 GB Microsoft Windows 10 Home 1 leto garancije</p> <p style="text-align: center;">~~3999,00~~ 2499,00</p>	 <p>CONCEPT D3 PRO</p> <p>Intel Core i7 9750H do 4,5 Ghz 15,6" 1920x1080 - Patone RGB 16 GB DDR 4 2666 Mhz SSD 1024 GB NVMe Nvidia Quadro T1000 4 GB Microsoft Windows 10 PRO 1 leto garancije</p> <p style="text-align: center;">~~2299,00~~ 1349,00</p>	 <p>SWIFT 3 BLUE</p> <p>Intel Core i7 1065G7 do 3,9 Ghz 14,0" 1920x1080 - FULL HD 8 GB DDR 4 2666 Mhz SSD 512 GB NVMe Intel IRIS Shared VGA Microsoft Windows 10 HOME 1 leto garancije</p> <p style="text-align: center;">~~1099,00~~ 849,00</p>	 <p>CHROMEBOOK 514</p> <p>Intel Celeron N 3350 14,0" 1920x1080 - TOUCH 4 GB DDR 4 2666 Mhz SSD 128 GB NVMe Intel IRIS Shared VGA Google Chrome OS 1 leto garancije</p> <p style="text-align: center;">~~419,00~~ 299,00</p>
<p>NA ZALOGI OGROMNO RAZLIČNIH MODELOV! IZDOBAVA TAKOJ! Z VAMI ŽE VEČ KOT 17 LET!</p>			
<p>OBIŠČITE NAS NA: www.NOTESNIKI.si</p>			

Pomembna velja do izčrpanja zalog.
 Vse cene so v EUR z DDV.
 Geri Computer d.o.o., Trnava cesta 45,
 3000 Maribor, 061 444 252 - info@notesniki.si

(Navi 21), podpirajo revolucionarni predpomnilnik Infinity, delujejo s kar 30 % višjo frekvenco in zagotavljajo polno združljivost z Microsoftovo knjižnico DirectX Ultimate. Kupcem so trenutno na voljo štiri modeli novosti: RX 6700, RX 6800, RX 6800 XT in RX 6900 XT.

Nedavno pa so pri podjetju AMD uradno naznanili novo grafično kartico družine Radeon RX 6000, in sicer Radeon RX 6700 XT. Uraden pričetek prodaje novosti bo 18. marca letos, ta pa bo seveda temeljila na osnovi grafičnega jedra z oznako Navi 22. Grafična kartica AMD Radeon RX 6700 XT ponuja 40 računskih enot in 12 gigabajtov grafičnega pomnilnika GDDR6 (192-bitno vodilo). Grafično jedro RDNA 2 je izdelano s pomočjo napredne 7-nanometriške tehnologije, za priključitev na osnovno ploščo pa je na voljo sodobnejši podatkovni vmesnik PCI Express 4.0. Grafična kartica AMD Radeon RX 6700 XT ima za priklop zaslonov na voljo štiri priključke, in sicer tri priključke DisplayPort 1.4 in enega HDMI 2.1. Novost bo sprva na voljo v Združenih državah Amerike, zanjo pa bo v prosti prodaji treba odšteti preračunanih 397 evrov. Trenutno žal še ni

znano, kdaj bo prispela tudi na evropski trg in kakšna bo cena, upajmo pa, da se bo to zgodilo kmalu.

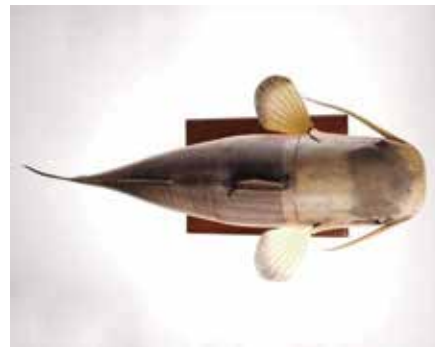
Vohunski podvodni robot, ki ga uporablja ameriška CIA

Sodobne robote najdemo že tako rekoč na vseh področjih, ki so bila še pred kratkim v izključni domeni človeka. Ker se visokotehnološke naprave ne pritožujejo nad delovnimi pogoji, ne potrebujejo dopusta in ne zahtevajo plače, proizvajalci in delodajalci v to panogo vlagajo vse več denarja. Prednosti v robotih pa vidijo tudi številne varnostno-obveščevalne službe, vključno z ameriško varnostno-obveščevalno službo CIA (Central Intelligence Agency).

CIA je namreč razvila robotskega soma, imenovanega Charlie. Pravzaprav gre za podvodno vozilo brez posadke (UUV), namenjeno zbiranju vzorcev vode. Ribji robot je opremljen s komunikacijskim sistemom, ki se nahaja v glavnem delu telesa, v repu pa najdemo pogonski sistem. Objavljene specifikacije vključujejo hitrost, vzdržljivost, okretnost, nadzor globine, natančnost navigacije, avtonomijo in komunikacijski sistem. Leta 2012 je ameriška varnostno-obveščevalna služba CIA na spletnem portalu YouTube z javnostjo delila kratek, informativni video o robotskem somu Charlie. So pa Charliejeve vohunske misije še vedno zavite v tančico skrivnosti, saj ni znano, kaj vse robot dejansko počne in katere

podatke zbira. Uradno naj bi, kot že rečeno, zbiral podatke o kakovosti vode.

En ukaz za Windows 10 vam lahko poškoduje disk

Operacijski sistem Windows 10 je nedvomno zelo priljubljen med uporabniki namiznih in prenosnih računalniških sistemov. Windows 10 je namreč kot prvi sistem mogoče uporabljati na vseh računalniških napravah, in sicer od pametnih mobilnih telefonov do strežnikov.

Čeprav operacijski sistem Windows 10 opravlja delo več kot odlično, programerji seveda niso nezmotljivi. Večino napak je mogoče enostavno spregledati, a tega ne moremo reči za nadvse nevsječnega programskega hrošča, saj je skriti ukaz v datoteki HTML ali arhivski datoteki ZIP dovolj, da nam nepridiprav poškoduje disk računalnika. Gre za ukaz »C:\\$i30:\$bitmap«, ki povzroči okvaro diska, operacijski sistem pa zahteva zagon orodja »Check Disk«.

Privacy Filter – Filter zasebnosti

Naj bodo vaši podatki skriti drugim in vidni samo vam.

Distribucija 3M v Sloveniji podjetje ZELINKA d.o.o.

T: 01 565 36 40 | E: prodaja@zelinka.si | www.zelinka.si | ZELINKA d.o.o., Stožice 100 a, 1000 Ljubljana

Zaradi programske napake v operacijskem sistemu Windows 10 priporočamo, da ne odpirate datotek, ki jih prejmete s strani neznanih pošiljateljev. Še posebej, ko gre za datoteke vrste HTML in ZIP. Pri podjetju Microsoft naj bi popravek za omenjeno ranljivost ponudili v prenos v naslednjih nekaj tednih, saj je trenutno na voljo le za poskusne uporabnike (program Insider).

Novi iPhone 13 s kar enim terabajtom pomnilnika?

V prvi polovici lanskega novembra je podjetje Apple najavilo globalno razpoložljivost pametnih mobilnih telefonov družine iPhone 12. Govorimo o telefonih iPhone 12, iPhone 12 Pro, iPhone 12 mini in iPhone 12 Pro Max. Vsi novinci zagotavljajo hiter mobilni prenos podatkov v mobilnem omrežju 5G. Ker konkurenca na področju pametnih mobilnih telefonov ne počiva, pri podjetju Apple že načrtujejo pripravo njegovega naslednika, ki naj bi bil opremljen s prodajno oznako iPhone 13.

Če gre verjeti spletnim govoricam, bo novi iPhone 13 kupcem na voljo že poleti 2021, kar pomeni, da naj bi se cikel prodaje novih telefonov iPhone ponovno premaknil na poletje. Zdajšnji

iPhone 12 je bil namreč naprodaj oktobra (iPhone 12 in iPhone 12 Pro) oziroma novembra (iPhone 12 Pro Max in iPhone 12 mini) zgolj zaradi težav, ki jih je proizvajalcem pametnih mobilnih telefonov povzročil novi koronavirus. Te težave pa naj bi bile na Kitajskem sedaj že preteklost.

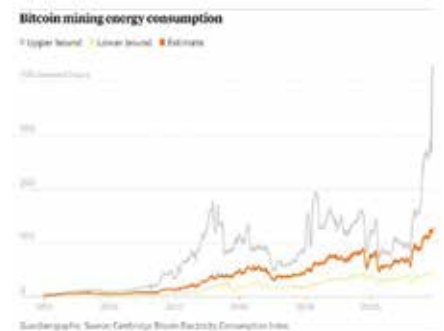

Glede na trenutno razpoložljive podatke bo novi pametni mobilni telefon iPhone 13 po vsej verjetnosti opremljen s procesorjem Apple A15, ki bo izdelan s pomočjo 5-nanometrsk tehnologije. Zaslona naj bi ponujal izris slik s frekvenco kar 120 sličic na sekundo, za prijavo v telefon pa bi bil lahko na voljo celo bralnik prstnih odtisov Touch ID. Ker prostora za shranjevanje podatkov ni nikoli dovolj, so se na spletu pojavile tudi govorice, da bo najzmogljivejši model pametnega mobilnega telefona iPhone 13 opremljen s kar enim terabajtom razpoložljivega prostora. Več informacij o prihajajočem pametnem mobil-

nem telefonu iPhone 13 naj bi bilo razkritih v prihodnjih nekaj mesecih.

Kriptorudarji porabijo več elektrike kot cela nizozemska

Na hitro o zgodovini in delovanju Bitcoina. Bitcoin v samem začetku ni bil vreden niti centa, medtem ko danes njegova vrednost znaša okoli 40.000 evrov. Bitcoin in ostale kriptovalute se pridobivajo s pomočjo t. i. "rudarjenja". Pri tem uporabniki namenijo računsko moč (včasih so bili to zgolj procesorji, nato grafične kartice, zdaj pa so potrebni t. i. ASIC rudarji), da bi ugotovili naključno zaporedje in bili za to nagrajeni v višini 12,5 BTC.

Čas je, da se nehamo igrati z našim planetom!

Znanstveniki nas že leta opozarjajo, da so podnebne spremembe resen problem, ki ga ne smemo ignorirati niti kot družba niti kot posamezniki. Vsako leto imamo bolj intenzivne suše, poplave in vročinske valove.

Postati družba, ki aktivno zmanjšuje izpuste toplogrednih plinov, je nujen korak do upočasnitve podnebnih sprememb. Za uspešno naslavljanje podnebne krize so nujne tako sistemske spremembe kot spremembe na ravni posameznika.

Čas je, da spremenimo navade in poskrbimo za naš planet.

Več informacij najdete na spletni strani **samo1planet.si**.

SAMO 1 PLANET
CARE4CLIMATE

CARE
4CLIMATE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Samo1planet poteka v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007), ki je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstvi Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.

Večina teh rudarjev ne uporablja več procesorjev, niti ne rudari za Bitcoini, temveč za t. i. "alt-kovanci", kot je npr. Ethereum. Za rudarjenje tega je dovolj že kar sama grafična kartica. Pri tem gre upoštevati, da močnejša kot je, večji bo zaslužek. Ker pa je rudarjenje precej bolj zahtevno od ene same grafične kartice, se rudarji povezujejo v t. i. "bazene" (pools), kjer skupaj delijo to računalniško moč in si nato nagrado razdelijo. No, vse to pa porabi vse prej kot malo elektrike. Trenutno rudarjenje porabi več elektrike kot cela Nizozemska. Kriptorudarjenje porabi namreč okrog 111.7 TWh, medtem ko Nizozemska porabi 111 TWh. Po poročanju Cambrida ima Kitajska največ kriptorudarjev, saj je tam elektrika najcenejša, ni pa "najčistejša", saj jo je večino pridobljene iz fosilnih goriv – premog.

Kaj nam bo prinesel novi Surface Duo 2?

Microsoft je v evropskem prostoru pred kratkim pričel s prodajo zanimivega pametnega mobilnega telefona, Surface Duo. Novost za prikaz slik uporablja dva zaslona s 14,2-centimetrsko oziroma 5,6-palčno diagonalo. Zaslona lahko obračamo za do 360 stopinj, kar pomeni, da ga lahko uporabljamo tako v vlogi klasičnega pametnega mobilnega telefona kot tabličnega računalnika ali celo napredne elektronske knjige. Ko je naprava povsem odprta, ima uporabnik na voljo zaslon s 20,6-centimetrsko oziroma 8,1-palč-

no diagonalo, ločljivostjo 2.700 x 1.800 slikovnih točk in razmerjem stranic 3 proti 2.

Kmalu pa bomo dočakali drugo različico nadvse priljubljenega telefona Microsoft Surface Duo. Novi Microsoft Surface Duo 2 naj bi bil bolj prilagojen zahtevam sodobne družbe: ponujal bo možnost povezovanja v mobilna omrežja 5G in razpolagal z napredno umetno inteligenco za zagotavljanje boljše uporabniške izkušnje. Novost naj bi bila sprva na voljo za nakup v Tajvanu, nekoliko kasneje pa jo bomo ugledali še na drugih svetovnih trgih, vključno z evropskim. Drugih podatkov o pametnem mobilnem telefonu Microsoft Surface Duo 2 še ni bilo razkritih. Kljub temu verjamemo, da bodo informacije kmalu zašle na svetovni splet. Novi Microsoft Surface Duo 2 naj bi bil namreč javnosti predstavljen še pred koncem letošnjega leta.

Električna kolesa, ki jih poganjajo baterije iz skirojev

Med električnimi prevoznimi sredstvi so poleg električnih skirojev prav električna kolesa tista, ki so v zadnjih nekaj letih doživela neverjeten porast. Idealna so namreč za urbana mestna središča, za pot v službo, za kratek izlet, rekreacijo ali vsakodnevno uporabo – odvisno od tega, kakšno kolo si omissimo. Pri podjetju Lime, ki je poznano predvsem po svoji storitvi izposoje električnih koles in skirojev, pa so iznašli način, kako narediti električna kolesa še bolj praktična. Inženirji podjetja Lime so svoja električna kolesa zasnovali na način, da lahko uporabljajo baterije njihovih električnih skirojev. To pomeni, da lahko baterijo električnih skirojev Lime četrte generacije uporabimo v vseh novejših električnih kolesih podjetja Lime. S tem pristopom bo podjetje Lime letno privarčevalo ogromno denarja, prihranke pa bo lahko investiralo v povečanje flote električnih skirojev in koles.

Pri tem velja še omeniti, da je pandemija močno

povečala povpraševanje po električnih kolesih v teku leta 2020, v letu 2021 pa bo povpraševanje še večje. Zato je postala enostavna izmenjava baterij ključnega pomena za zagotavljanje električne mobilnosti ljudi.

Pametna zapestnica Xiaomi Mi Band 6 veliko obeta

Podjetje Xiaomi je pred skoraj letom dni predstavilo nadvse zanimivo pametno zapestnico Xiaomi Mi Band 5, ki je pričakovano izpolnila vsa pričakovanja kupcev. Opremljena je z zaslonom AMOLED, in sicer s 3-centimetrsko oziroma 1,2-palčno diagonalo ter s podporo za brezstično plačevanje NFC. To pomeni, da lahko novo pametno zapestnico podjetja Xiaomi povežemo s plačilnim sistemom Google Pay in jo uporabljamo za brezstično plačevanje, kar s pridom uporabljajo predvsem tehnološko naprednejši uporabniki.

Kmalu pa naj bi podjetje Xiaomi ponudilo v prodajo dostojnega naslednika pametne zapestnice Mi Band 5, in sicer model Mi Band 6. Po pre-

ONLINE IZVEDBA

POSTANITE
NADZORNIK!

17., 24. in 31. marec 2021,
Planet GV, Ljubljana

→ www.postaninadzornik.si

pričanju poznavalcev bo nova zapestnica predstavljena kmalu, in sicer skupaj s pametnimi mobilnimi telefonoma Xiaomi Mi 11 Pro in Redmi Note 10. Glede na spletne govorice naj bi novost ponujala precej več možnosti v primerjavi z obstoječim modelom. Med njimi gre izpostaviti predvsem merilnik nasičenosti kisika v krvi in podporo za digitalno asistentko Alexa. Poleg tega naj bi pametna zapestnica Xiaomi Mi Band 6 razpolagala s 1,1-palčnim oziroma 2,8-centimetrskim zaslonom.

Nova pametna zapestnica Xiaomi Mi Band 6 naj bi bila še bolj prilagojena športnikom. Namesto zdajšnjih 11 prednastavljenih aktivnosti, jih bomo namreč našli kar 30. Če bo šlo vse po načrtih, bo nova pametna zapestnica Mi Band 6 podjetja Xiaomi po vsej verjetnosti nared za prodajo še pred pričetkom poletja. Z nakupom vsekakor velja nekoliko počakati, saj naj bi zanjo bilo treba odšteti zgolj okoli 30 evrov.

Prihaja dostopen in izredno konkurenčen Oneplus 9R

Pametni mobilni telefon OnePlus 8T je med nami prisoten že kar nekaj časa. Ker pa konkurenca na področju pametnih mobilnih telefo-

nov ne počiva, naj bi podjetje OnePlus že aktivno pripravljalo njegovega naslednika. Govorimo o pametnih mobilnih telefonih družine OnePlus 9, ki naj bi zajemali klasičen model OnePlus 9 – zmogljivejši OnePlus 9 Pro ter dostopnejši model OnePlus 9R.

Uporabniki imajo oči že usmerjene predvsem v model OnePlus 9R, saj naj bi ta za malo denarja ponujal veliko. Čeprav strojne specifikacije novosti še niso bile razkrite, naj bi bila novost opremljena s kakovostnim zaslonom s 16,5-centimetrsko oziroma 6,5-palčno diagonalo in 90-herčno frekvenco osveževanja, mobilnim procesorjem Snapdragon 690 in glavno kamero s senzorjem ločljivosti 64 milijonov slikovnih točk. Tu naj bi našli še sistemski pomnilnik kapacitete osem gigabajtov, za dolgo avtonomijo delova-

nja pa naj bi skrbela baterija kapacitete 5.000 miliamper ur.

Skupaj s pametnimi mobilnimi telefoni družine OnePlus 9 naj bi podjetje OnePlus ponudilo v prodajo še svojo prvo pametno ročno uro. Čeprav podrobnosti o novem izdelku še niso razkrili, bo ta po vsej verjetnosti temeljil na osnovi mobilnega operacijskega sistema Google Wear OS. Pri tem velja omeniti, da je podjetje OnePlus pametno ročno uro sicer načrtovalo že v preteklosti, a se ji je zaradi odločitve vodstva podjetja na koncu žal tudi odreklo

Oppo Find X3 kmalu na voljo tudi v Evropi

Pametni mobilni telefon Oppo Find X3 je že požel veliko pozitivnih kritik, saj gre za zmogljivo napravo, ki je primerna tako za resno delo kot tudi za preživljanje prostega časa. Dobra novica pa je, da bo novost kmalu naprodaj tudi na evropskem trgu, skupaj s telefoni Find X3 Pro, Find X3 Neo in Find X3 Lite.

Novi Oppo Find X3 za evropski trg bo nekoliko drugačen v primerjavi z modelom, ki je namen azijskemu trgu. Ta bo namreč razpolagal z mobilnim procesorjem Snapdragon 870, ki podatke preračunava pri frekvenci 3,2 GHz in seveda

ELEKTRIČNI SKUTERJI

25 km/h in 45 km/h 60 km - 100 km

ECO **STRELA**

10% POPUSTA
do 30.04.2021
Koda: RAČ03

Sočni sistemi d.o.o.

07 348 11 70

prodaja@soncni-sistemi.si

www.soncni-sistemi.si

ŽE OD
1.499,00 €

Cene že vsebujejo 10% popusta in subvencijo eko sklada.

podpira mobilno omrežje 5G. Tudi zaslon pametnega mobilnega telefona Oppo Find X3 ne bo od muh, saj gre za OLED s kar 17,2-centimetrsko oziroma 6,78-palčno diagonalo in ločljivostjo Full-HD+. Frekvenca osveževanja znaša 120 hercev, kar bo seveda več kot dovolj tako za igranje računalniških iger kot za predvajanje večpredstavnostnih vsebin.

Preostala strojna oprema pametnega mobilnega telefona Oppo Find X3 prav tako ne razočara. Tu namreč najdemo sistemski pomnilnik kapacitete osem gigabajtov, vgrajeni pomnilnik s 128 gigabajti oziroma 256 gigabajti prostora (odvisno od različice) in glavni digitalni fotoaparatski slikovni tipalom Sony IMX766 ločljivosti 50 milijonov slikovnih točk. Ker baterija podpira hitro polnjenje (65 vatov), bo telefon vedno pripravljen na delo. Trenutno žal še ni znano, koliko bo za pametni mobilni telefon Oppo Find X3 treba odšteti v Evropi, a ta po vsej verjetnosti ne bo pretirano drag.

Leteči taksiji le še vprašanje časa

Vsi se verjetno strinjate, da bi bilo lepo, če bi se lahko izognili dolgim kolonom na cesti, še lepše pa bi bilo, da bi z osebnim avtomobilom na cilj kar prileteli. To morda ni več tako oddaljena prihodnost, vsaj če se bodo uresničili načrti podjetja Joby Aviation. Njegovi inženirji so namreč med prvimi ustvarili popolnoma delujoč leteči avtomobil oziroma taksi, ki bo najkasneje do leta 2024 zagotavljal čist, električen, tih in predvsem cenovno ugoden letalski prevoz potnikov.

Pri podjetju Joby Aviation so z objavo videoposnetka na spletni povezavi <https://youtu.be/4wbFw165ar0> nedavno dokazali, da je njihova tehnologija letečega avtomobila že razvita do te mere, da je uporabna. Samovozečega letečega taksija poganjajo električni propelerji, pri polni hitrosti pa bi lahko dosegel hitrost kar 320 kilometrov na uro. Poleg tega naj ne bi potreboval pristajalne steze, ampak bi lahko pristal celo na ravnih strehah stavb, kar bo nedvomno povečalo njegovo uporabo. Delovanje letečega taksija je nadzorovano s posebno programsko opremo, pri letenju pa vozilo ne povzroča veliko hrupa.

Pri podjetju Joby Aviation so prepričani, da bo njihov samovozeči taksi kmalu obravnavan kot osebno prevozno sredstvo prihodnosti, ki bo ljudi popeljalo tako na počitnice kot v različne dele mesta. Poleg tega jih bomo lahko naročali kar z uporabo telefona, tako kot danes naročimo prevoz s taksijem. Stroški izdelave tovrstnega vozila niso pretirano visoki, saj naj bi cena znašala zgolj okoli 160 tisoč evrov. Stroški vzdrževanja naj bi bili primerljivi z majhnimi letali ali helikopterji. Če bo šlo vse po načrtih, bi lahko tovrstna leteča plovila v zraku videli še pred letom 2024.

Brezžično polnjenje naprav na daljavo postalo resničnost

Pametni telefoni so že kar nekaj časa izjemno pomemben faktor našega vsakdanjega življenja

in verjamemo, da bo tako ostalo še dolga leta. Da pa telefoni za idealno uporabniško izkušnjo potrebujejo še kakšno dodatno novost, so prepričani inženirji podjetja Oppo, ki so nedavno javnosti predstavili nadvse zanimivo brezžično polnjenje, in sicer brezžični polnilni sistem Wireless Air Charging, ki omogoča brezžično polnjenje na oddaljenosti do 10 centimetrov od polnilne naprave. V praksi bi ga lahko držali v rokah nad polnilno postajo in uporabljali, kot smo vajeni sicer. Morda se 10 centimetrov ne zdi veliko, a prvi korak brezžičnega polnjenja na daljavo je tu.

Brezžični polnilni sistem Oppo Wireless Air Charging temelji na osnovi magnetne resonanace, kar pomeni, da ni dovzeten za motnje drugih tehnologij, namenjenih brezžičnemu polnjenju. Edina pomanjkljivost novosti je relativno nizka zmogljivost polnjenja. Novost namreč nudi do 7,5 vata polnilne moči. Kljub temu so pri podjetju Oppo prepričani, da bodo lahko že v bližnji prihodnosti lahko znatno povečali polnilno zmogljivost svoje nadvse inovativne brezžične polnilne postaje.

Pri tem velja še omeniti, da pri polnilnem sistemu Oppo Wireless Air Charging za natančno polnjenje skrbi napreden sistem, ki samodejno zazna združljivo napravo in prične s polnjenjem. Trenutno še ni znano, kdaj bo novi polnilni sistem na voljo v prosti prodaji. Po vsej verjetnosti bo minilo še kar nekaj časa, ko pa bo na voljo, smo prepričani, da bo sprejeta z odprtimi rokami. Upajmo le, da bo novi polnilni sistem tudi cenovno dostopen.

www.softnet.si
info@softnet.si

Telekomunikacijske storitve in rešitve prilagojene vašim poslovnim potrebam

POSLOVNI INTERNET • IP TELEFONIJA • MOBILNA TELEFONIJA

PRAZNOVANJE
SV. PATRIKA
 17. MAREC 2021

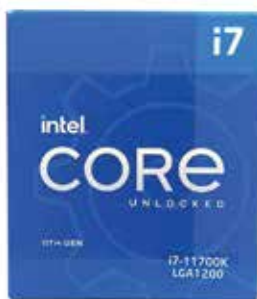
www.merit.si

Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

Vrhunski Intel Core i7-11700K že naprodaj

Nedavno smo poročali, da bo podjetje Intel nekaj kasneje do 30. marca ponudilo v prodajo enajsto generacijo procesorjev družine Core, s katerimi naj bi se nekoliko uspešneje zoperstavilo vse bolj priljubljenim procesorjem Ryzen Zen 3 konkurenčnega podjetja AMD. Novi procesorji s kodno oznako Rocket Lake bodo združljivi z novjšimi osnovnimi ploščami, za preračunavanje podatkov pa bodo uporabljali do osem procesorskih sredic oziroma 16 procesorskih niti. Procesorska jedra Cypress Cove bodo sicer še vedno izdelana s pomočjo 14-nanometrskete tehnologije, a bodo energijsko učinkovitejša.

Kot kaže, je novi Intelov procesor že mogoče kupiti, in sicer preko spletnega prodajalca v Nemčiji. Ta je namreč ponudil v prodajo procesor Intel Core i7-11700K, namenjen najzahtevnejšim uporabnikom. Novost je na voljo že za 469 evrov, pri čemer za preračunavanje podatkov uporablja osem procesorskih sredic oziroma 16 procesorskih niti. Zagotovljena je tudi podpora za pomnilnike DDR4 3200, pri delovanju pa lahko doseže hitrost do pet gigahercov. Nadvse zmogljiv procesor Intel Core i7-11700K je

opremljen tudi z vgrajenim grafičnim jedrom, in sicer Intel Iris Xe UHD 750. To je primerno tudi za nekoliko zahtevnejša opravila, saj je po zmogljivosti primerljivo z grafično kartico Nvidia GeForce GT 1030. Čeprav je novost še vedno nekoliko šibkejša v primerjavi z grafičnimi jedri v mobilnih procesorjih AMD 4000, je za kar 52 odstotkov zmogljivejša od vgrajene grafične kartice Intel UHD 630.

Barviti računalniki iMac s procesorjem M1X?

Če prisegate na osebne računalnike podjetja Apple, imamo dobro novico. Računalniški gigant naj bi kmalu povsem prenovil osebne računalnike iMac. Ti ne bodo deležni zgolj prenovne strojne opreme, ampak tudi zunanosti. Novi računalniki iMac naj bi bili na voljo v več različnih barvah, in sicer v sivi, črni, zeleni, modri in roza.

Poleg tega naj bi bili še znatno zmogljivejši v primerjavi z obstoječimi modeli. Apple jih bo namreč opremil s povsem novimi procesorji M1X. Novosti bi lahko podatke preračunavala s kar 16 procesorskimi jedri ali celo 32 procesorskimi sredicami, za grafične vsebine pa naj bi bilo na voljo 128 grafičnih jeder. Apple naj bi novost najprej preizkusil v praksi, uporabnikom pa bo seveda ponudil najboljšo rešitev.

Novi procesor M1X naj bi nudil do 100 odstotkov večjo zmogljivost v primerjavi z zdajšnjim procesorjem M1, a tu gre vsaj zaenkrat zgolj za govornice. Več o novih računalnikih iMac podjetja Apple naj bi bilo znanega kmalu. Upajmo le, da novinci ne bodo pretirano dražji v primerjavi z obstoječimi modeli.

Popravljivi prenosni računalnik Framework Laptop

Pred kratkim smo poročali, da bo Francija kot prva država na svetu, od proizvajalcev določenih elektronskih naprav zahtevala, da potrošnikom jasno navedejo, kako popravljivi so njihovi izdelki. Nova pravila se nanašajo tudi na proizvajalce pametnih mobilnih telefonov in prenosnih računalnikov. Indeks popravljivosti temelji na številnih merilih: upošteva se namreč, kako enostavno je razstaviti izdelek, razpoložljivost rezervnih delov, razpoložljivo tehnično dokumentacijo in še mnogo več. Indeks popravljivosti je lahko med 0 in 10, pri čemer so najbolj popravljive naprave ocenjene z indeksom 10.

Prenosni računalnik Framework Laptop si bo za popravljivost zagotovo zaslužil oceno 10, saj gre za povsem modularno napravo. To v praksi po-

UREDITE SI KARIERNI PROFIL
IN SE PREDSTAVITE VEČ KOT 20.000 PODJETJEM

Kvaliteten CV je za delodajalca ključen faktor pri izbiranju primerne kandidata.

Ustvarite svoj CV s pomočjo MojeDelo.com vmesnika, ki vam bo pomagal pripraviti profesionalen in kvalitetno izdelan življenjepis.

VSAK DAN NOVA PROSTA DELOVNA MESTA NA MOJEDELO.COM

ANGULAR/IONIC RAZVIJALEC
easy.bi d. o. o.
M/Ž

JUNIOR POSLOVNI ANALITIK ZA RAZVOJ IT STORITEV
BANKART d. o. o., Ljubljana
M/Ž

IT VARNOSTNI INŽENIR
Spar Slovenija d. o. o.
M/Ž

PROGRAMER APLIKACIJ VII/2 II
Geološki zavod Slovenije
M/Ž

VODJA IT PROJEKTOV
S&T Slovenija d. d.
M/Ž

LINUX ADMINISTRATOR
KRIPTOMAT OÜ
M/Ž

meni, da lahko tudi manj izkušen uporabnik brez večjih težav zamenja oziroma nadgradi številne strojne komponente, kot so priključki, vmesniki, sistemski pomnilnik, baterija, pogon Solid State in še mnogo več. Celota je sicer opremljena z zaslonom s 34,3-centimetrskim oziroma 13,5-palčnim zaslonom ločljivosti 2.256 x 1.504 slikovnih točk in razmerjem stranic 3 proti 2. Najdemo tudi spletno kamero ločljivosti 1080p ter nadvse kakovostno tipkovnico. Piko na i pa bodo dodali še procesor Intel 11. generacije, povezava WiFi 6, do 64 gigabajtov sistemskega pomnilnika in pogon Solid State do kapacitete štirih terabajtov.

Več informacij o nadvse zanimivem modularnem prenosnem računalniku Framework Laptop najdete na spletni povezavi <https://framework.lap>. Novosti trenutno še ni v prosti prodaji, bo pa na voljo kmalu. Upajmo le, da ne bo pretirano draga, saj gre za nadvse zanimiv koncept.

Samsung z lastnim procesorjem za osebne računalnike

Kar nekaj naprednih uporabnikov prenosnih računalnikov se zanima za sisteme z operacijskim sistemom Windows 10, ki za preračunavanje podatkov uporabljajo procesor s sredicami podjetja ARM. Ti izdelki so namreč postali povsem primerljivi z osebnimi računalniškimi sistemi, in to predvsem na račun vse bolj zmogljivih mobilnih procesorjev. Ker ti procesorji (predvsem izdelki podjetja Qualcomm) poganjajo običajno različico sistema Windows, to pomeni, da lahko za nameček z njimi poganjajo prav vse aplikacije, pripravljene za platformo x86 oziroma 32-bitne različice.

Kot kaže, bo na to področje vstopilo tudi podjetje Samsung, in sicer z lastnim procesorjem Exynos 2200. Čeprav o novem procesorju še ni znanega veliko, je že sedaj jasno, da se računalniški gigant zgleduje po konkurenčnem podje-

tju Apple, ki je pred kratkim pripravilo lasten procesor M1. Novost so uporabniki sprejeli z odprtimi rokami, saj dosega trikrat večjo zmogljivost v primerjavi s štirijedrnim procesorjem Intel, ki je bil vgrajen v prejšnji generaciji Appleovih računalnikov.

Precejšnjih izboljšav zmogljivosti je bila deležna tudi vgrajena grafična rešitev, saj naj bi ponujala do šestkrat večjo zmogljivost v primerjavi s prejšnjo generacijo. S to potezo se je Apple rešil odvisnosti od podjetja Intel, s tem pa je pridobil tako na večji fleksibilnosti kot na zmanjšanju stroškov. Na to seveda računajo tudi pri Samsungu.

Tudi AMD z grafičnimi karticami za kriptovalute?

Če obožujete igre, ste verjetno že seznanjeni s tem, da ljubitelji kriptovalut posegajo po grafičnih karticah višjega cenovnega razreda. Zaradi tega se je povpraševanje po njih že tako povečalo, da so njihove zaloge ponekod po svetu praktično pošle, njihove cene pa so poskočile. Zato so pri podjetju Nvidia nedavno sprejeli odločitev, da za rudarjenje kriptovalut pripravijo novo družino grafičnih kartic, ki bodo opremljene s prodajno oznako Cryptocurrency Mining Processor oziroma krajše CMP. Ljubiteljem kriptovalut bosta sprva na voljo dve namenski grafični kartici, in sicer modela 30HX in 40HX. Novinki bosta na voljo za nakup v prvem tromesečju letošnjega leta, njihova zmogljivost pa bo znašala 26 MH/s oziroma 36 MH/s.

Kot kaže, se bodo za podobno potezo odločili tudi pri konkurenčnem podjetju AMD. Računalniški gigant naj bi za ta namen pripravil namenske grafične kartice brez grafičnih izhodov, te pa naj bi temeljile na osnovi grafičnega jedra Navi 12. Podjetje AMD naj bi za ljubitelje kriptovalut pripravilo kar tri namenske grafične kartice, in sicer RX 5700XTB, RX 5700B ter RX 5500XTB.

Trenutno žal prav veliko podatkov o novih grafičnih karticah še ni na voljo. Zaenkrat tudi še ni znano, ali bo podjetje AMD pričelo zmanjševati učinkovitost njihovih običajnih grafičnih kartic pri rudarjenju kriptovalut. To bi sicer imelo smisel, saj grafičnih kartic, namenjenih igranju zahtevnejših iger praktično ni več mogoče kupiti ali pa so le-te predrage.

Se nam obeta še en poceni telefon OnePlus Nord?

Podjetje OnePlus je mnoge uporabnike osvojilo s pametnim telefonom OnePlus Nord. Gre za nadvse všečen in zmogljiv pametni mobilni telefon, ki bo lahko naš že za 399 evrov. Pametni mobilni telefon OnePlus Nord temelji na osnovi 6,44-palčnega oziroma 16,4-centimetrskega zaslona OLED ločljivosti 2.400 x 1.080 slikovnih točk in formata 20 proti 9. Izstopa tudi po podpori za mobilno omrežje 5G, hitrem sistemu za polnjenja baterije Warp Charge 30T in nadvse zmogljivi bateriji kapacitete 4.115 miliamper ur. Ker pa konkurenca na področju mobilne telefonije ne počiva, naj bi pri podjetju OnePlus že

Pri nakupu prenosnika sem privarčeval kar 40 %, hvala za strokovno svetovanje!

Navdušen sem nad razmerjem med kvaliteto in ceno! Hvala, PoceniPC!

PoceniPC.com
Making IT better

Uporabite dodatnih 20 € popusta dobrodošlice - koda RN2020

4. KONFERENCA

za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, elektroniko in mehatroniko

<https://iktem.si> • 17. in 18. junij 2021

Upamo, da bomo konferenco lahko izvedli živo na Rogli. V kolikor to ne bo mogoče zaradi Covid-19 pandemije, konferenca IKTEM 2021 ne bo izvedena, bomo pa izdali Zbornik predavanj IKTEM 2021, ki ga bodo brezplačno prejeli vsi prijavljeni udeleženci, reviji Svet elektronike in Svet mehatronika pa bosta Zbornik predavanj IKTEM 2021 poslali vsaka po svoji bazi kontaktov.

Teme IKTEM konference so:

- 3D tisk: pregled programske opreme za pripravo datotek
- Programiranje ANDROID naprav
- IoT proizvodi in rešitve
- Meritve s sodobnimi merilnimi instrumenti in metodami
- CAD-CAM orodja za področje elektronike in mehatronike
- Primeri dobre prakse iz področij IKT, elektronike in mehatronike

AX elektronika d.o.o. • Depala vas 39 • 1230 Domžale • 01 549 14 00
iktem@svet-el.si • <https://iktem.si>

razmišljali o novem modelu. Šlo naj bi za OnePlus Nord 2, ki pa naj bi že sodil v srednji cenovni razred. Novost naj bi bila namreč opremljena s procesorjem MediaTek Dimensity 1200. Ta podatke preračunava z osmimi procesorskimi jedri in je izdelan s pomočjo 6-nanometrskete tehnologije. Jedro Cortex-A78 frekvence 3,0 gigaherca bo namenjeno najzahtevnejšim opravilom, tri jedra Cortex-A78 frekvence 2,6 gigaherca bodo namenjena običajnemu delu, medtem ko bodo za manj zahtevna opravila uporabljena procesorska jedra Cortex-A55 frekvence dveh gigahercev.

Trenutno še ni znano, kdaj bo novost na voljo v prosti prodaji. Če se zanašamo na spletne govornice, naj bi se to zgodilo kmalu. Novi OnePlus Nord 2 bi bil lahko predstavljen celo v mesecu marcu.

Prvi televizor QLED za Xiaomi

Podjetje Xiaomi je eden največjih proizvajalcev pametnih mobilnih telefonov na svetu, pogosto pa orje ledino tudi na drugih področjih. Novo področje bo nedvomno razveselilo tiste, ki pri-

segajo na večpredstavnostne vsebine. Xiaomi je namreč pripravil zelo zanimiv pametni televizor Mi TV Q1, saj je kot prvi televizor podjetja Xiaomi opremljen z zaslonsko matriko QLED. Poleg tega novost temelji na osnovi tehnologije Quantum Dot, kar pomeni, da je prikaz slik kakovostnejši na račun bogatejših barvnih odtenkov. Podjetje Xiaomi bo pametni televizor Mi TV Q1 ponudilo v prodajo kmalu. Kupcem bo sprva na

voljo le en model, in sicer s 190,5-centimetrsko oziroma 75-palčno diagonalo in ločljivostjo 4K UHD oziroma 3.840 x 2.160 slikovnih točk. Novost bo med drugim ponujala še kontrastno razmerje 10.000 proti 1, hitrost osveževanja 120 hercev ter kakovostni zvočniški sistem moči 30 vatov. Poleg tega je v televizor vgrajen zmogljiv računalniški sistem, ki vsebuje mobilni procesor

MediaTek MT9611 z grafičnim jedrom Mali G52 MP2, dva gigabajta systemskega pomnilnika in 32 gigabajtov prostora za shranjevanje podatkov.

Napredni televizor Xiaomi Mi TV Q1 75 z zaslonom QLED pričakovano ni poceni. Zanj je namreč na kitajskem trgu treba odšteti kar preračunanih 1.300 evrov. Upajmo, da bo novost zšla tudi k nam.

2. konferenca prava informacijske varnosti

19. in 20. april 2021 • Hotel Slovenija, Portorož

1. sekcija: Informacijska varnost in mednarodni vplivi vodji: *dr. Bojan Dobovšek* in *dr. Blaž Markelj*

2. sekcija: Kazensko pravo in kibernetika varnost vodja: *dr. Sabina Zgaga Markelj*

3. sekcija: Podatkovni pogon in forenzika pametnih vozil vodja: *dr. Lilijana Selinšek*

4. sekcija: Umetna inteligenca, zasebnost, biometrija vodja: *dr. Aleš Završnik*

5. sekcija: Nadzor in prekrškovno sankcioniranje vodja: *dr. Bojan Tičar*

Kotizacija vključuje gradivo in znaša **380,00 EUR + DDV.**

Več o dogodku na: www.gvzalozba.si

INFORMACIJE IN PRIJAVE

LEXPERA d. o. o. (GV Založba)
Tivolska cesta 50, Ljubljana
telefon: **01 30 91 816**
e-pošta: seminar@gvzalozba.si

PARTNERJA DOGODKA:

Univerza v Mariboru
Fakulteta za varnostne vede

INŠTITUT ZA KRIMINOLOGIJO
pri Pravni fakulteti v Ljubljani

Zanimiv pametni telefon za zgolj 100 evrov

Pametni telefoni, ki zadovoljijo marsikaterega ne preveč zahtevnega uporabnika, na srečo postajajo cenovno vse lažje dostopni. To vsekakor drži za novi pametni mobilni telefon Realme C21. Novost je namreč opremljena z relativno zmogljivo strojno opremo, zanjo pa je treba odšteti zgolj preračunana 102 evra.

Pametni mobilni telefon Realme C21 je grajen na osnovi zaslona s 16,6-centimetrsko oziroma 6,52-palčno diagonalo in mobilnim procesorjem MediaTek Helio G35. Najdemo celo baterijo kapacitete 5.000 miliamper ur ter napredno tehnologijo Super Power Saving Mode. Ta telefonu zagotavlja več kot dva dni avtonomije v načinu pripravljenosti. Ne gre spregledati niti sistema

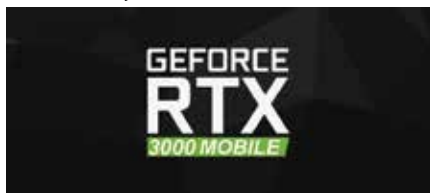

treh digitalnih fotoaparatorov, pri čemer je glavni opremljen s tipalom ločljivosti 13 milijonov točk. Preostala strojna oprema pametnega mobilnega telefona Realme C21 obsega še tri gigabajte sistemskega pomnilnika in 32 gigabajtov notranjega pomnilnika. Tega lahko po potrebi seveda razširimo s pomočjo pomnilniške kartice. Na vgrajenem pomnilniku je nameščen mobilni

operacijski sistem Android 10 s prirejenim grafičnim vmesnikom Realme UI. Trenutno še ni znano, kdaj bo novost mogoče kupiti tudi na evropskem trgu.

Se nam obeta tudi GeForce RTX 3050 Ti?

Nedavno smo poročali o nameri podjetja Nvidia, da v prodajo ponudi grafično kartico GeForce RTX 3080 Ti. Novost bo temeljila na osnovi grafičnega jedra Nvidia Ampere GA102, kar pomeni, da bo opremljena s kar 10.240 CUDA procesorji. Na voljo bo grafični pomnilnik GDDR6 kapacitete 12 gigabajtov in 384-bitni podatkovni vmesnik. Največja poraba električne energije se bo gibala okoli 320 vatov, kar pomeni, da jo bomo lahko uporabljali le v »naprednih« računalniških ohišjih.

Ker pa bo za novo GeForce RTX 3080 Ti treba odšteti kar nekaj denarja, so se na spletu pojavile govorice, da naj bi Nvidia za manj zahtevne ljubitelje iger pripravila še eno grafično kartico. Šlo naj bi za model GeForce RTX 3050 Ti. Novost bo sicer pričakovano precej manj zmogljiva v primerjavi z modelom GeForce RTX 3080 Ti, a bo še vedno kos tudi nekoliko zahtevnejšim nalogam.

Grafična kartica GeForce RTX 3050 Ti naj bi temeljila na osnovi grafičnega jedra Nvidia Ampere GA107. To pomeni, da bo opremljena s 2.304 CUDA procesorji. Na voljo bo grafični pomnilnik GDDR6 kapacitete zgolj štirih gigabajtov in 128-bitni podatkovni vmesnik, kar pomeni, da bomo z njo lahko igrali igre pri nekoliko nižjih grafičnih nastavitvah. Največja poraba električne energije se bo gibala okoli 60 vatov.

Honda z omejeno serijo avtonomnih avtomobilov

Honda Motor Co. je pred kratkim naznanila prodajo omejene serije krovnih model limuzin Honda Legend, opremljene s senzorji tretje stopnje, ki so sposobni usmerjati vozilo po zgoščenih avtocestah. Izdelali bodo le 100 primerkov, ki pa zagotovo ne bodo imeli težav pri iskanju lastnikov.

Ko je aktiviran sistem Trafic Jam Pilot tretje stopnje, se lahko voznik sprost ob ogledu filma, kar pomaga ublažiti posledice utrujenosti in stresa med vožnjo v prometnem zastoju. Sistem lahko pod določenimi pogoji nadzoruje pospeševanje, zaviranje in krmiljenje. Z vibriranjem na voznikovem varnostnem pasu voznika opozori o predaji nadzora avtomobila. Če se voznik ne odziva, sistem samodejno upočasni in ustavi vozilo, hkrati pa ostale udeležence v prometu opozori na dogajanje z varnostnimi lučmi in hupo.

Omejena serija limuzin je del dolgoročnega Hondinega načrta, ki želi postati prvo podjetje s serijsko proizvodnjo avtomobilov s tehnologijo tretje stopnje avtonomnosti. Svetovni proizvajalci avtomobilov in tehnološka podjetja, vključno z Googlom in Teslo, veliko stavijo na avtonomnost avtomobilov. Kljub napredku avtonomne tehnologije se predpisi o varnosti avtonomne vožnje razlikujejo po posameznih državah. Že leta 2017 je Audi predstavil limuzino A8 z avtonomno tehnologijo tretje stopnje, ki pa ji zaradi takratnih predpisov ni uspelo preboj v serijsko proizvodnjo.

Omejena serija Honda Legend se je danes pojavila v izbranih japonskih salonih po preračunani ceni 85.000 evrov. Visoka cena, ki pa ne bo ovirala avtomobilističnim navdušencem.

www.kulracunovodja.com

Računovodstvo

Finančno svetovanje

Razpisi

Kadrovska asistenca

ELEON d.o.o.

ELEON d.o.o.

Cesta komandanta Staneta 4a
1215 Medvode

Tel.: +386 590 44 924, 041 619 402

E-naslov: info@eleon.si

Volvo bo prodajal samo še električne avtomobile

DO KONCA TEGA DESETLETJA BO EDINI VOLVO, KI GA BOSTE LAHKO KUPILI, ELEKTRIČEN, NAKUP PA BO MOŽEN IZKLUČNO PREKO SPLETA.

Volvo je 2. marca objavil načrte, med katerimi je eden najbolj ambicioznih, da bo do leta 2030 prenehal s prodajo avtomobilov, ki jih poganjajo fosilna goriva. To je zgolj eden od korakov na poti v trajnostno prihodnost podjetja, s katerimi se vse več proizvajalcev avtomobilov bori proti klimatskim spremembam. Poleg tega je Volvo napovedal še, da bo njihove električne avtomobile možno kupiti samo na spletu.

Švedski avtomobilski velikan je med drugim napovedal še plane do leta 2025, med katerimi najbolj izstopa cilj, da bo leta 2025 polovica prodanih vozil popolnoma električnih, polovica pa hibridov. To pomeni, da bo Volvo samo še štiri leta prodajal vozila na bencinski ali dizelski pogon.

Vsi predstavljeni cilji so definitivno nad vse ambiciozni, še posebej, če spomnimo, da je Volvo do tega trenutka predstavil zgolj en popolnoma električen model, XC40 Recharge. Ne glede na smer razvoja Volva kaže, da proizvajalci avtomobilov enostavno ne morejo več čakati na prehod na električna vozila, na eni strani zaradi sprememb v potrošniških navadah, na drugi strani pa predvsem zaradi regulacije, ki vse bolj agresivno omejuje uporabo avtomobilov z notranjim izgorevanjem.

Volvo je predstavil manjšega SUVa, C40 Recharge. Model C40 je v veliki večini enak modelu XC40, s posodobljenim dizajnom strehe in nekaj manjšimi spremembami prednjih žarometov in maske.

Volvo je med drugim povedal, da bo veliko investiral v spletno prodajo, s čimer bo »radikalno zmanjšal« kompleksnost prodajnega procesa in samega načina ponudbe, prav tako pa je napovedal popolno transparentnost cenovne politike. Takšna strategija nas spominja na trenutno vodilnega proizvajalca električnih vozil, Tesla, ki svoja vozila prav tako prodaja preko spleta.

Volvo električni SUV XC40 Recharge že prodaja na spletu, v prihodnosti pa naj bi na splet preselel celotno linijo električnih vozil. Prodajalci bodo vključeni zgolj v zadnjem koraku sklenitve posla, pri izbiri dodatkov in storitev.

Volvo je z zgoraj predstavljenimi napovedmi presenetil manj kot teden dni prej, preden je njegov lastnik Geely, največji kitajski neodvisni proizvajalec avtomobilov, predstavil načrte za združitev obeh podjetij. Geely pravi, da bosta obe podjetji ohranili lastno korporativno strukturo, kot partnerja pa bosta sodelovala na področju razvoja električnih in avtonomnih vozil.

NAJVEČJI PROIZVAJALCI AVTOMOBILOV HITIJO PROTI ELEKTRIKI

Tudi ostali proizvajalci avtomobilov so v zadnjih mesecih naznanili hitrejšo tranzicijo na področje električnih vozil. Ford je tako prejšnji mesec

potrdil plan, da bo v Evropi do leta 2030 prodajal samo še električna vozila, General Motors pa naj bi do leta 2035 prodajal brezemisijna vozila. Večina elektrifikacije voznega parka se trenutno dogaja v Evropi, ki je tudi za Volvo glavni trg. Evropa je namreč sprejela agresivno strategijo in ambiciozne cilje, s katerimi želi zmanjšati emisijo toplogrednih plinov, ki v veliki meri prihajajo z naslova vozil. Proizvajalce avtomobilov med drugim čakajo precej visoke kazni, če zastavljenih ciljev ne bodo dosegali in sledili »zeleni strategiji«. Evropa je tako na področju razvoja trajnostne mobilnosti precej pred ZDA.

Nemški Volkswagen, ki je leta 2019 naznanil sodelovanje s Fordom, je trenutno vodilni igralec na področju prodaje električnih vozil v Evropi. Tesla pa gradi svojo prvo tovarno v Evropi, natančneje v bližini Berlina, ki naj bi se odprla do konca leta.

Pametna kresnička, inovacija za varnost otrok in brezskrbnost staršev

KADAR ZDRUŽIJO MOČI MOČNE BLAGOVNE ZNAMKE S TRADICIJO, POSLANSTVOM IN IZKUŠNJAMI TER START-UP I Z MLADOSTNO ZAGNANOSTJO IN TEHNIČNIM ZNANJEM, POGOSTO NASTANEJO ZANIMIVI IZDELKI.

Avtor: Tina Guček

In prav takšna je Pametna kresnička, ki je plod sodelovanja med AMZS-jem in zagonskim podjetjem Flare.

Pametna kresnička je izdelek, ki se ga bodo razveselili številni starši, ki na prvo mesto postavljajo varnost svojih otrok v vsakodnevnih situacijah. Gre za odsevno telo, ki ga otroku priprnemo na šolsko torbo ali jakno, sami pa si na pametni telefon naložimo (brezplačno) aplikacijo, nastavimo priljubljene lokacije in časovne razpone za šolo, dom in izvenšolske dejavnosti. Preko aplikacije lahko nato spremljamo svojega otroka v realnem času, hkrati nas kresnička opozori, če otrok zapusti meje nastavljenih »varne« lokacije (na primer dom-šola-babica), otrok pa nam s klikom na gumb lahko tudi sporoči, naj pridemo ponj ali celo, da je v težavah.

Andrei Morozov

IDEJA SE JE UTRNILA IZ NEPRIJETNE SITUACIJE

Ideja za Pametno kresničko se je utrnila v situaciji, ki je znana marsikateremu staršu. Takrat 17-letni Andrei Morozov je bil na sprehodu z mlajšo sestro in medtem ko se je zatopil v svoje misli, mu je deklica izginila izpred oči. Ni bila daleč, a že tistih nekaj minut, kolikor je trajalo, preden jo je našel, je v njem sprožilo dovolj skrbi, da se je vključila njegova »inženirska žilica«. »Sam sem že od svojega dvanajstega leta kot mladi inženir sodeloval s številnimi podjetji, za katera sem ustvarjal različne programe in ni mi bilo težko zasnovati osnovnega izdelka. Ta se je pozneje sicer nekoliko zakompliciral in danes nas je v ekipi pet fantov, ki aktivno ustvarjamo kresničko in še druge izdelke,« pravi.

Izdelek so sprva poimenovali YourFlare – »flare« je namreč po angleško signalna raketa, njihov izdelek pa staršem na nek način »signalizira«, kje je v določenem trenutku njihov otrok.

SODELOVANJE GA JE PRESENETILO

V mesecu dni so fantje že dosegli svoje prve cilje, povezali so se z več velikimi podjetji, ustvarili prodajno spletno stran in svoj poslovni koncept. Nato pa so se znašli pred prvim večjim izzivom – prodajo. »Po nekaj mesecih napornega iskanja poslovnih partnerjev sem preko LinkedIna stopil v stik z Lucijo Sajevec, direktorico AMZS, in zelo hitro sva se sestala na

kavi. Že po nekaj sestankih z generalnim sekretarjem in oddelkoma za marketing in nabavo smo se dogovorili za prvo poslovno sodelovanje, pozneje pa so bili tudi prvi naročniki pilotne serije YourFlare,« pripoveduje Morozov, ki iskreno prizna, da sploh ni pričakoval, da se bo zgodilo kaj takšnega, v nobenem primeru pa ne tako hitro. »Mislim, da je večina velikih podjetij v svojem delovanju precej počasnih, AMZS pa glede na svojo velikost hitro reagira. Priznam, da smo pričakovali, da bo trajalo kar nekaj let, preden se bodo stvari začele zares odvijati,« pove.

Pri tem v pogovor poseže Maja Ambrož, vodja tržnega komuniciranja v AMZS, ki pravi, da je vitkost v tem času na nek način postala njihova mantra. »Tudi v času 'koronskih valov' se nismo ustavili. Nasprotno, še več energije smo usmerili v razvojne projekte in v tisto, kar se razlikuje od storitev, ki jih sicer uporabniki povezujejo z nami. Delamo s polno paro – na eni strani na optimizaciji uporabniške izkušnje, ki je za nas resnično izjemno pomembna, na drugi strani pa na takšnih zgodbah, kot je kresnička, in izdelkih, ki so v skladu z našim konceptom #AMZSkrbni. To naše gibanje je iz zelenega preraslo v solidarnostno gibanje. Čedalje bolj delamo tudi na izdelkih, ki nas postavljajo na zemljevid kot nekoga, ki dela še druge stvari, ne le skrbi za pomoč na cesti,« pravi.

ČAR SODELOVANJA

Kmalu po začetku letošnjega šolskega leta so uporabnikom predstavili Pametno kresničko. »Bili smo sicer že nekoliko pozni, imeli pa smo tudi samo 20 kresničk, a že takoj so požele ogromno zanimanja. Zlasti pri starših malo večjih otrok, ki že sami hodijo v šolo, hkrati pa še nimajo svojih mobilnih telefonov. Zato smo se lotili projekta s polno paro,« pravi Ambroževa. Morozov pa pove, da se je z ekipo v tistem trenutku znašel pred kar nekaj izzivi: »Preskok z dvajsetih na več sto kosov je bil res velik in večja proizvodnja je za nas najprej pomenila, da smo morali odpreti svoje podjetje. Po vseh birokratskih težavah smo se soočili tudi s proizvodnimi težavami, ko je situacijo dodatno otežila epidemija. Vsi dobavitelji v tem času precej zamujajo, mi pa smo z njimi vsakodnevno povezani. Večino komponent za izdelek dobimo iz Evrope, nekaj malega pa tudi iz Kitajske in Japonske, nakar vse skupaj sestavimo v Trbovljah,« pripoveduje. Tretji izziv je bil zanje testiranje in optimizacija kresničke za končnega uporabnika. »Za nas, inženirje, so nekatere stvari povsem samoumevne, za končnega uporabnika pa nikakor ne. Tu smo skupaj z AMZS-jem reševali vse izzive in moram reči, da je to, da dobimo odzive od podjetja s takšno tradicijo in od ljudi s toliko izkušnjami, zares neprecenljivo. To cenimo. In vemo, da nam bo v prihodnosti še zelo koristilo,« je zadovoljen 19-letni mladenič.

Tudi Maja Ambrož se strinja, da je v takšnem sodelovanju poseben čar. »Na eni strani imamo ekipe v podjetju z izkušnjami s strankami, s prepoznavanjem ciljne skupine in njenih potreb, na drugi pa strastno skupino mladih nadebudnežev, ki so polni idej in znanja. Izdelek je že zelo dovršen, ampak med samo uporabo vedno znova ugotavljamo, kakšne bi lahko bile možne izboljšave. Fantje res pridno delajo in vsak dan najdejo kakšno novo rešitev,« je navdušena. Skupaj so prišli tudi do ideje, da izdelek iz Your

Flare preimenujejo v Pametno kresničko, saj so želeli, da bi uporabniki že iz samega imena lahko vedeli, kaj izdelek sploh je. »Poleg tega se pogovarjamo s starši, kaj bi pričakovali od takega izdelka, razmišljamo, kako bi ga lahko še fizično nadgradili ... skratka, ne počivamo,« pravijo.

VZAMETE JO IZ ŠKATLE IN ŽE DELUJE

Odkar so zasnovali Pametno kresničko, so poskrbeli za to, da bo za starše in otroke njena

uporaba čim lažja. »Starši me velikokrat sprašujejo, ali bodo morali dokupiti SIM-kartico in ali otrok potrebuje svoj telefon. Nikakor ne. Ko kresničko vzamete iz škatle, morate le s telefonom poskenirati priloženo kodo in to je vse. Kresnička deluje takoj in to kjer koli – če je otrok v šoli, na dejavnostih, na smučišču, celo če je v drugi državi. Razen tega, da jo morate napolniti, kadar se izprazni, vam ni potrebno narediti nič drugega,« pravi Andrei.

Baterija sicer zdrži en teden, napolnite pa jo preko USB-kabla. Praktično je tudi to, da lahko lokacijo otroka preko aplikacije spremljata oba starša, poskrbeli pa so tudi za vzdržljivost izdelka – kresnička je med drugim »preživela« padec iz 4. nadstropja.

Ekipa zagonskega podjetja Flare je lani dobila nagrado start-up leta 2020, kresničko pa so prijavi tudi na izbor inovativnih nagrad mednarodne avtomobilistične zveze (FIA innovation award). Na AMZS verjamejo, da čaka Pametno kresničko še marsikaj zanimivega tudi zunaj slovenskih meja in da bodo tudi drugod prepoznali prednosti, ki jih prinaša ta inovacija.

Članek je bil izvorno objavljen v reviji Marketing magazin št. 477/marec 2021

Poskrbite za svojo varnost doma, v podjetju in na spletu

KRAJA IN IZGUBA PODATKOV JE LAHKO ZA MARSIKOGA USODNA. SKORAJ VSAKA NAPRAVA ALI APLIKACIJA POTREBUJE INTERNETNO POVEZAVO ZA NEMOTENO DELOVANJE. ZA VARNOST OBIČAJNO POSKRBIJO PROGRAMSKA OPREMA, VARNOSTNI CERTIFIKATI IN STANDARDI, KI JIH JE TREBA REDNO POSODABLJATI IN NADGRAJEVATI.

Pozorni moramo biti, da ne pustimo odprtih vrat kibernetiskim nepridipravom, ki pridno izkoriščajo luknje v varnostnem sistemu. Kako poskrbite za varnost osebnih podatkov, premičnin in nepremičnin?

Do določene mere imamo vsi potrebo po občutku varnosti. Gre tako za fizično, kot tudi finančno, zdravstveno in socialno varnost. Zaradi ogromne količine informacij in hitro spreminjajočega se sveta, veliko posameznikov izgublja občutek varnosti in stabilnosti. Potreba po varnosti namreč ni zgolj odsotnost dejanske nevarnosti, gre za občutek stabilnosti in notranje pomirjenosti, ki nam omogoča nemoteno delovanje v svojem družbenem okolju, vključno z digitalnim svetom.

CELOVITA ZAŠČITA NAPRAV IN OSEBNIH PODATKOV

V sodobnem času fizična varnost žal ni dovolj. Poleg varnosti svojega domovanja moramo namreč poskrbeti tudi za varnost svojih elektronskih naprav. Da bi se na preprost način dokopali do vaših kreditnih kartic, osebnih in ostalih občutljivih podatkov, spletni kriminalci pri izbiri metod namreč ne poznajo meja. Najprej skušajo pridobiti vaše zaupanje, ko vas imajo v pasti, pa vam z namenom lastne finančne koristi ukradejo še vse mogoče podatke. Obstajajo tudi nepridipravi, ki ne iščejo finančne blaginje, ampak želijo zgolj preizkusiti svoje znanje v praksi in tako na vseh kotičkih spleta nameščajo škodljive programske kode. Pri svojem početju

so tako eni kot drugi zelo iznajdljivi, v večini primerov pa se poslužujejo zlonamerne programske opreme.

Uporabniki so daleč najbolj ranljivi pri uporabi nezaščitenega brezžičnega omrežja v kavarni, hotelu ali na drugem javnem mestu. Takoj, ko se povežemo na brezžično omrežje, navadno bolj razmišljamo o tem, kako hiter bo dostop do spleta kot pa o nevarnostih, ki prežijo na nezaščiten omrežje. Poskrbeti moramo, da spletne strani, ki jih obiskujemo, nudijo ustrezno zaščito. To so strani, ki so opremljene s povezavo HTTPS, kar pomeni, da v naslovni vrstici spletnega brskalnika vidimo zeleno ključavnico. V tem primeru bomo občutljive podatke, kot so uporabniška imena in gesla, zaščitili pred nepridipravi. Ko brskate po spletu in ste priključeni na neza-

ščiten brezžično omrežje, je prav tako priporočljivo, da uporabljate storitev VPN oziroma navidezno zasebno omrežje. Ne le, da prikrije vašo identiteto, ampak zagotavlja tudi varnejšo povezavo. To še posebej velja v primeru, da na dopustu želimo dostopati do spletne banke, elektronske pošte in drugih spletnih storitev. Za večjo varnost bo najbolje, da uporabimo večni-vojsko prijavo (poleg uporabniškega imena in gesla uporabimo še drug prijavi sistem, kot na primer pametni telefon).

STORITVE ZA ZAŠČITO PRED ZLONAMERNIMI NAPADI

Sodobna tehnologija je s seboj prinesla številna varnostna tveganja. Ta so se skozi leta spreminjala, vedno pa je spletnim kriminalcem cilj, da

se dokopljejo do zaupnih podatkov in si s tem pridobijo protipravno premoženje. Tudi v letu 2021 veliko varnostno tveganje nedvomno predstavljajo napadi na naprave, povezane z internetom, saj so zelo slabo varovane. Kriminalci pogosto tovrstne naprave poskušajo onesposobiti s škodljivo kodo, ki zašifrira vse podatke. Ti so nato lastniku "povrnjeni" le, če ta plača določeno "odškodnino". Nič manj nevarni niso sistemi za samodejno napadanje končnih uporabnikov, ki temeljijo na umetni inteligenci. Ti so bili namreč zasnovani na način, da nepridipravom pomagajo pri goljufanju njihovih žrtev in pridobivanju zaupnih informacij.

Za obvladovanje naprednih usmerjenih napadov potrebujemo drugačen sistem, saj obstoječi sistemi zagotavljanja kibernetike varnosti temeljijo na znanih napadih in preprečevanju statičnih groženj. Navadno gre za kombinacijo različnih varnostnih sistemov, ki morajo seveda delovati kot celota. Za celovito zaščito pred naprednimi usmerjenimi moramo zaščititi naše podatke pred tremi ključnimi vektorji napada: elektronsko pošto, spletni promet in končne postaje. Pri tem velja omeniti, da lahko zaščito pred zlonamernimi napadi postavimo v lastni režiji ali pa jo najamemo kot storitev. Predvsem slednja v zadnjem času pridobiva na priljubljenosti, saj podjetja pogosto nimajo na voljo dovolj strokovnjakov, ki bi jim lahko bili v pomoč pri upravljanju s kompleksnimi varnostnimi sistemi.

OBLIKOVANJE POVERILNIC ZA AVTENTIKACIJO IN IDENTIFIKACIJO UPORABNIKOV

Varnost dostopnih gesel, ki jih uporabljamo za dostop do aplikacij in storitev je vedno bolj pod vprašajem. Načinov, kako pridobiti ali celo uganiti geslo posameznega uporabnika je namreč

veliko, predvsem pa je to lažje in ceneje od iskanja ranljivosti v informacijskih sistemih in aplikacijah. Zato je bolj kot ne le še vprašanje časa, kdaj bodo nepridipravi uspeli razkriti uporabniško ime in geslo za dostop do dragocenih podatkov.

Oblikovanje varnih gesel ni enostavno, saj je treba biti pri tem zelo ustvarjalen, hkrati pa bi ga morali zamenjati vsaj enkrat mesečno. To je v praksi vse prej kot enostavno. Če nam vendarle uspeva, še ne pomeni, da geslo ne bo pristalo v rokah nepridipravov. Dovolj je namreč že majhna nepredvidnost in svoje geslo lahko napadalcu kar sami izročimo tako, da ga vpišemo v lažno spletno stran ali aplikacijo, lahko pa računalnik okužimo z zlonamerno programsko opremo in tako posledično ogrozimo svojo varnost. Prav zaradi tega se za kritične sisteme in aplikacije priporoča uporaba dvonivojske avtentikacije oziroma načina prijave, kjer se uporabnik najprej prijavi z geslom in uporabniškim imenom, takoj za tem pa se sproži mehanizem, ki od njega zahteva še vnos nečesa drugega, unikatnega. Torej nekaj, kar uporabniku vnaprej ni poznano in

je vsakič unikatno. Dvonivojsko avtentikacijo zato vključite povsod, kjer je mogoče.

PROGRAMSKA OPREMA ZA SPLETNO VARNOST IN VARNOST APLIKACIJ

Učinkovito zaščito naše identitete in s tem podatkov žal ne moremo zagotoviti zgolj z dostopnim geslom in šifriranjem podatkov. Poleg tega moramo na mobilni napravi namreč imeti nameščeno še protivirusno zaščito. Še bolje pa bo, da namestimo kar celovito zaščito, ki poleg protivirusne zaščite ponuja še "požarni zid", zaščito pred ribarjenjem, zaščito pred nevarnimi brezplačnimi dostopnimi točkami in podobno. Ne pozabimo niti na redno posodabljanje mobilne naprave. Za uporabnike Applovih mobilnih naprav je to bolj preprosto, saj so posodobitve sistema vedno na voljo, medtem ko so uporabniki mobilnih naprav Android bolj kot ne prepuščeni milosti in nemilosti proizvajalcev. Protivirusni program moramo seveda imeti nameščen tudi na osebem računalniku.

Ker človeška radovednost ne pozna meja, so proizvajalci protivirusnih programov začeli v paketu nuditi tudi orodja, ki uporabnike spleta ščitijo pred nevarnostmi. Naše naprave lahko nehote okužimo z obiskom določene sumljive spletne strani ali če s spleta naložimo določeno datoteko na svojo napravo. Škodljiva koda je po navadi skrita in jo uporabniki lahko spregledamo, zato za našo varnost poskrbijo omenjene programske rešitve. Če vaš protivirusni program te opcije nima, je priporočljivo, da poiščete katero od drugih primernih rešitev.

Dodatno zaščito naše identitete na spletu pa lahko dosežemo tudi z uporabo storitve VPN. Navidezna zasebna omrežja namreč ne le prikrijejo vaše identitete, ampak vam zagotavljajo tudi varnejšo povezavo z internetom (na primer v spletnih kavarnah). Poleg tega vam povezava VPN omogoča dostop do spletnih mest in vsebin, ki so sicer geološki zaklenjene. Obstaja namreč kar nekaj spletnih mest, ki uporabljajo geografsko zaklepanje, saj s tem skušajo prepre-

čiti dostop obiskovalcem iz določenih držav. Zato ne preseneča, da je nedavna raziskava analitske hiše GlobalWebIndex pokazala, da že vsak četrty uporabnik spleta uporablja povezavo VPN, pri čemer vodijo uporabniki osebnih računalnikov, sledijo pa jim uporabniki pametnih telefonov in tablic.

KAKO POSKRBE TI ZA VARNO HRAMBO PODATKOV?

Hramba podatkov je zelo pomembna. Ta pa je lahko lokalna, mrežna, v oblaku ali na raznovrstnih podatkovnih nosilcih (zunanji trdi diski, USB ključki, spominske kartice ...). Katera je najbolj primerna, je odvisno predvsem od vaših potreb, je pa modro o tem dobro razmisliti. Dokumente lahko hranimo lokalno na svojih napravah ali pa jih delimo z zaposlenimi s pomočjo lokalnega omrežja znotraj organizacije. Ena od možnosti so tudi storitve v oblaku, a katerikoli ponudnik oblčnih storitev ni primeren za hrambo podatkov, predvsem če so ti občutljive narave. Ponudnik naj bo preverjen in certificiran, saj so v primeru vdora ali nepooblaščenega dostopa podatki lahko ogroženi. Kako bomo hranili podatke, se odločimo glede na svoje potrebe, vsekakor pa ne smemo pozabiti na ustrezno zaščito.

POVERILNICE, PROTIVIRUSNI PROGRAMI, POŽARNE PREGRADE

Kršitve v zvezi s podatki lahko povzročijo šibka gesla, manjkajoče popravke programske opreme (ranljivosti), izgubo ali krajo prenosnih računalnikov in mobilnih naprav. Prav tako so kritični tudi uporabniki, ki se povezujejo z brezžičnimi omrežji in vpisujejo poverilnice za prijavo ali druge občutljive informacije v tranzitu. Če pa so poverilnice pravilno zaščitene, bodo naši podatki nadvse varni pred zlorabami.

Poleg tega moramo imeti na naši napravi nameščeno protivirusno zaščito. Še bolje pa bo, da namestimo kar celovito zaščito, ki poleg protivi-

rusne zaščite ponuja še "požarni zid", zaščito pred ribarjenjem, zaščito pred nevarnimi brezplačnimi dostopnimi točkami in podobno. Ne pozabimo niti na redno posodabljanje operacijskega sistema in druge nameščene programske opreme.

VARNOSTNE REŠITVE ZA VAŠE PREMIČNINE IN NEPREMIČNINE

Nepremičnine, kot tudi naša ostala lastnina, so vedno izpostavljene ljudem s slabimi nameni. Nepremičnine same sicer ni mogoče fizično ukrasti, jo je pa mogoče poškodovati, vanjo vlomiti in odnesti premičnine, ki se v njej nahajajo. Kljub temu so številni strokovnjaki prepričani, da Slovenci namenjamo premalo pozornosti premoženjskemu zavarovanju, kar še posebej drži za varnostne rešitve. Nepremičnine lahko varujemo na več načinov: najbolj razširjeno pri hišah in stanovanjih je tehnično varovanje, pri poslovnih objektih pa fizično.

ALARMNI SISTEMI

Klasični alarmni sistemi so bolj kot ne zgolj sirene, ki se sprožijo ob nepooblaščenem vstopu v objekt. Čeprav so ti sistemi precej boljša rešitev kot ta, da alarmnega sistema sploh nimamo, v sodobnem času prihajajo vse bolj v ospredje pametni alarmni sistemi, ki nudijo celovito varovanje hiše, stanovanja ali poslovnega objekta pred vlomilci. Poleg tega je uporabnikom na voljo tudi dodatna oblika varovanja, kot na primer klic v sili, varovanje pred požarom in uhajanjem plina, obveščanje ob sprožitvi alarma na različne načine (SMS sporočila, klic na mobilni ali stacionarni telefon, sporočilo znotraj aplikacije za upravljanje sistema, zvočne sirene) ter možnost žične ali brezžične povezave posameznih delov sistema v celoto, ki se jo lahko upravlja preko mobilnih naprav na daljavo. Alarmi sistemi so nepogrešljiv element vsakega pametnega doma.

VIDEO NADZORNI SISTEMI

Pametni alarmni sistemi so nuja, videonadzorni sistemi pa postajajo za varnost ljudi in premoženja vse bolj pomembni. Videonadzorne kamere so vedno bolj prisotne tudi pri stanovanjskih objektih, predvsem za rekonstrukcijo dogodkov oziroma nadgradnjo alarmnega sistema. Videonadzor omogoča opazovanje premoženja tudi iz oddaljene lokacije preko interneta ali mobilne aplikacije. Digitalni videonadzor vam prihrani čas in denar, hkrati pa se lahko v vsakem trenutku prepričate, ali je vse v redu z vašo nepremičnino - in to zgolj z enim klikom. Ker so sistemi cenovno vse bolj dostopni, ni razloga, zakaj si ga ne bi privoščili tudi vi.

AVTOMATIZACIJA VARNOSTI

Varnostni sistemi so postali nepogrešljiv dodatek pametnim domovom. Zato ne preseneča, da je večina sodobnih varnostnih sistemov povezanih tako s pametnimi mobilnimi napravami oziroma z namenskimi aplikacijami kot s centralami pametnih domov. V kombinaciji z različnimi senzorji lahko sistem sam poskrbi, da sta vaš dom in pisarna vedno varna, saj se ob vašem odhodu samodejno vklopi in ob vašem prihodu tudi izklopi. Določeni deli sistema so takšni, da se pravzaprav nikoli ne izklopijo, saj vam lahko rešijo življenje. Tu govorimo predvsem o detektorjih dima, ki opozorijo na prisotnost človeku nevarnega plina in tako omogočijo pravočasno evakuacijo objekta. Avtomatizacija varnosti je zaradi vse bolj pametnih varnostnih naprav prej pravilo kot izjema.

PAMETNI DOMOVI

Svoj dom lahko s pomočjo pametnih naprav enostavno spremenite v pametni dom. Gre za sklop naprav, ki uporabniku posredujejo informacije o stanju domov v realnem času in mu omogočajo nadzor vseh povezanih naprav, vključno z daljinskim upravljanjem. Pametne na-

prave (na primer pametna žarnica) lahko zmanjšajo možnost vdora v stanovanje, saj se naučijo vzorca vašega vedenja, kar pomeni, da se, ko vas ni doma, vklaplajo in izklaplajo kot bi se, če bi bili zares doma in dajejo vtis, da ste vseskozi prisotni, saj so prižgane luči dobro vidne od zunaj. Poleg pametnih žarnic lahko dodatno varnost zagotovijo tudi druge naprave, kot so na primer pametni televizorji, radijski sprejemniki, pametna okna in podobno. Ker omenjene naprave postajajo cenovno vse bolj dostopne, ni razloga, zakaj si jih ne bi privoščili tudi vi, saj gre ne nazadnje za vašo varnost, ki je nedvomno bolj pomembna od relativno majhne začetne investicije v pametni dom.

PAMETNE KLJUČAVNICE

Pametna ključavnica v osnovi omogoča odklepanje vrat s pomočjo pametnega telefona. S pomočjo digitalnega ključa oziroma namenske aplikacije lahko dostop dodelimo komurkoli, kar vključuje tako družinske člane kot goste. Zaradi tega je pametna ključavnica primerna za vsakodnevne prihode in odhode od doma, lahko pa jo uporabimo tudi za enkratni dostop. Pametna ključavnica sicer ohranja prednosti klasičnega odpiranja na ključ, hkrati pa dodaja udobje mobilnega odklepanja doma z aplikacijo na pametnem telefonu (Android in iOS).

DALJINSKI DOSTOP

Sodobne pametne naprave za zagotavljanje varnosti se praviloma lahko upravljajo tudi na daljavo. Če napravo povežemo na svetovni splet preko žične ali brezžične povezave, obstaja zelo velika možnost upravljanja na daljavo. Za to je na voljo bodisi namenska aplikacija, bodisi do naprave dostopamo preko klasičnega spletnega brskalnika. Vsi dostopi na daljavo pa so lahko nevarni, če z njimi ne znamo ravnati, oziroma če

proizvajalec ni zagotovil varnostnim standardom, kot je na primer šifrirana povezava med napravami in spletnim brskalnikom oziroma mobilno aplikacijo. Na trgu najdemo veliko tehnologij, ki se trudijo biti uporabniku prijazne, vendar se pri svojem delovanju ne dotikajo nobenega varnostnega vidika. Zato bodite še posebej pozorni, ko kupujete naprave za upravljanje na daljavo, saj bi v nasprotnem primeru lahko postale priročna orodje za kriminalce, ki bi z njihovo pomočjo lahko še lažje vdrli v stanovanje.

VARNOST MOBILNIH NAPRAV

Imeti pametni mobilni telefon brez gesla in brez vklopljenega šifriranja podatkov za vstop je torej precej neodgovorno. Proizvajalci so našli rešitve za odklepanje, ki so uporabniku prijazne, saj ne zahtevajo risanja po zaslonu ali tipkanja gesel, zadostuje že prstni odtis ali pogled v zaslon. Tako res ni razloga, da ne bi poskrbeli vsaj za prvo stopnjo zaščite, saj se v nasprotnem primeru lahko kaj hitro zgodi, da ostanemo brez vseh naših podatkov, vključno z bančnimi. Tu seveda ne smemo pozabiti niti na protivirusno programsko opremo ter na redne posodobitve nameščene programske opreme in operacijskega sistema, v kolikor je posodobitev zanj seveda na voljo.

VARNOSTNA TEHNOLOGIJA V PROMETU

Varnost pa ni pomembna samo doma in v podjetjih. Avtomobilski proizvajalci ogromno vlagajo v varnostne sisteme jeklenih konjičkov. Danes avto ve, kakšna mora biti varnostna razdalja za avtomobilom, ki vozi pred njim; ve, če prevozimo stransko črto in celo popravi smer. Prej ali slej pa bomo imeli tudi samovozeče avtomobile, ki bodo videli in vedeli več o stanju na cesti in njeni okolici, kot lahko vidimo sami. Hkrati pa se pri tem odpira vrsta vprašanj in izzivov, saj je te

sisteme potrebno zaščititi pred neprivrabi, ki lahko tako rekoč na daljavo prevzamejo nadzor nad vozilom.

K rešitvam za nadzor prometa ali k zagotavljanju varnosti problematične infrastrukture lahko pripomorejo tudi droni, a se moramo pred letenjem z njimi pozanimati o zakonsko določenih omejitvah in jih upoštevati. Vsekakor pa lahko tudi s pomočjo drona, s katerim imamo odličen pregled nad dogajanjem na tleh, zagotavljamo varnost določenega območja.

AVTONOMNOST DRONOV IN ROBOTOV ZA VARNEJŠO PRIHODNOST

Možnosti uporabe dronov in naprednih pametnih robotov so danes skoraj neskončne. Mogoče je pridobiti slike v visoki ločljivosti, saj so opremljeni z izredno kakovostnimi kamerami. Naprave letijo tudi v zaprtih prostorih in nad vodo, dvignejo se lahko do višine več 100 metrov in manevrirajo skozi ozke prehode. Zato ne preseneča, da se številni droni v vgrajeno kamero uporabljajo tudi za izvajanje nadzora. Nadzor seveda lahko poteka povsem samodejno, podatke o nadzoru pa lastnik prejema kar na pametne naprave.

ZAVAROVANJA

Slovenci pogosto namenjamo premalo pozornosti premoženjskemu zavarovanju. Čeprav za gradnjo hiše ali nakup stanovanja namenimo skoraj vse svoje prihranke in se za nameček še krepko zadolžimo, je nekaterim za zavarovanje premoženja škoda vsakega evra. Takšna varčevalna logika je zgrešena, še posebej pri objektih, zgrajenih na poplavin in potresno nevarnih območjih ali na območjih, kjer je več uličnega kriminala.

Po neuradnih podatkih naj bi bilo v Sloveniji še vedno nezavarovanih od 25 do 30 odstotkov hiš in okoli 15 do 20 odstotkov stanovanj. Številne nepremičnine, ki so sicer zavarovane, so zavarovane pomanjkljivo, saj se v večini primerov ljudje odločajo za najcenejše zavarovalne pakete, čeprav ne nudijo tistega, kar sklenitelj zavarovanja pričakuje.

Ko sklepamo zavarovanje, se moramo prepričati, da je ustrezno za nas, pa četudi bomo zanj letno odšteli nekaj deset evrov več. V nasprotnem primeru se lahko kaj hitro zgodi, da zavarovalna polica ni ustrezna, zavarovalne vsote so prenizke, prav tako pa zavarovalne police ne krijejo vseh tveganj, ki jim je naš dom izpostavljen.

Poskrbite torej za vse vidike varnosti, nato pa vam preostane le, da uživate na zasluženem dopustu. Seveda ne smemo pozabiti na zavarovanje potovanja, odgovornosti, avtomobilov, skirojev, koles in podobno, vsaj če želimo dopustovati brez skrbi. Po toči zvoniti je namreč prepozno.

Sophos MTR in Rapid Response

Menite, da vaše podjetje ni dovolj pripravljeno na računalniške vdore?

LE MALO PODJETIJ V SLOVENIJI IMA NA VOLJO DOVOLJ STROKOVNJAKOV S PRAVIMI ORODJI IN ZNANJEM ZA UČINKOVIT NADZOR IN UPRAVLJANJE MNOŽICE VSEH POTREBNIH VARNOSTNIH PROGRAMOV IN NAPRAV 24 UR NA DAN VSE DNI V LETU.

Še manj je podjetij, v katerih so strokovnjaki poleg prej omenjenih nalog, sposobni aktivno odkrivati računalniške grožnje in le-te tudi uspešno ustaviti ter poiskati točke vdora in nastalo škodo.

SOPHOS MANAGED THREAT RESPONSE (MTR)

Storitev Sophos MTR podjetjem nudi možnost stalnega (24/7) iskanja, odkrivanja in odzivanja na računalniške grožnje. Sophosovi strokovnjaki vas obveščajo o napadih ali o sumljivem vedenju katerega od procesov v vašem omrežju ter z vašim privoljenjem izvajajo usmerjene ukrepe nevtraliziranja tudi najbolj zapletenih in prikritih groženj.

Zasnovan na produktu Sophos Intercept X Advanced s tehnologijo EDR, Sophos MTR združuje tehnologijo strojnega učenja in človeško strokovno analizo za izboljšan nadzor in odkrivanje groženj. Taka kombinacija najboljše zaščite za končne uporabnike ter inteligentnega EDR z vrhunsko skupino varnostnih strokovnjakov prinaša najboljšo zaščito za vsa podjetja, ki so kadrovske podhranjena z varnostnimi strokovnjaki ali pa le-ti ne nudijo 24/7 nadzora.

S Sophos MTR podjetja dobijo moč odločanja in nadzora, katere varnostne grožnje so prednostne, kakšne odzivne ukrepe (če sploh) si želijo in koga bi morali vključiti v komunikacijo. Sophos MTR ima tri odzivne načine in tako imajo podjetja zagotovilo, da ekipa Sophos strokovnjakov med incidenti z njimi sodeluje najbolje:

obveščanje: podjetja dobijo obvestilo o odkritju z vsemi podrobnosti, ki jim pomagajo pri določanju prednostnih nalog in načinu odziva,

sodelovanje: pri odkrivanju lahko Sophos MTR strokovnjaki sodelujejo z notranjimi ali zunanjimi strokovnjaki podjetja,

pooblastilo: podjetja dajo dovoljenja za vse potrebne ukrepe za odstranitev groženj.

Sophos MTR je na voljo v dveh ravneh storitev (standardna in napredna) in obe zagotavljata obsežen nabor varnostnih tehnologij za podjetja vseh velikosti in kompleksnosti. Ne glede na izbrano raven storitve Sophos MTR, imajo podjetja zagotovljeno najboljšo možno računalniško varnost po svoji meri.

SOPHOS RAPID RESPONSE

Storitev Sophos Rapid Response nudi ekipo Sophosovih varnostnih strokovnjakov za hitro pomoč pri prepoznavanju in nevtralizaciji aktivnih groženj v podjetjih vseh velikosti, tudi v primeru

ko ne uporabljajo Sophos protivirusne zaščite. Če podjetja sumijo, da se v njihovem omrežju dogaja nekaj sumljivega ali ugotavljajo, da njihova trenutna protivirusna zaščita ne zna odstraniti groženj in dovolj jasno pojasniti točko vdora, potem je Sophos Rapid Response prava rešitev.

Sophos Rapid Response nudi skoraj takojšnje ukrepanje 24/7 v primeru aktivnih groženj. Preiskava na računalnikih se začne v nekaj urah, odstranjevanje groženj in analiza vdora pa je običajno uspešno končana v manj kot 48 urah.

Za vsa morebitna vprašanja o produktu Sophos MTR in Rapid Response nas kontaktirajte na el. naslov slovenija@sophos.si ali nas pokličite na tel. številko 07/393 56 00. (P.R.)

SOPHOS
Cybersecurity evolved.

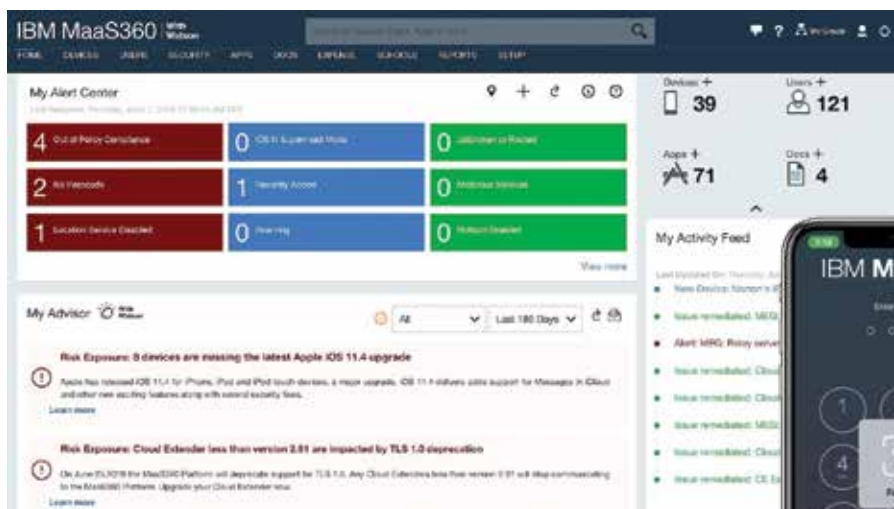
Distributor: Sophos d.o.o., www.sophos.si, 07/39 35 600

AKCIJSKE cene
XG požarnih zidov
in Intercept X
protivirusne zaščite
samo do konca marca!

IBM

Eden in edini: IBM sistem za upravljanje končnih točk

VSE SE ZAČNE IN KONČA NA KONČNIH TOČKAH. IN KAJ SPLOH SO KONČNE TOČKE? TO SO VSE NAPRAVE, KI SPREJEMAJO IN POŠILJAJO INFORMACIJE V DANEM OMREŽJU.

Enoten nadzor nad vsemi temi napravami je ključnega pomena za boljšo poslovno preglednost in varnost, kar pa še zdaleč ni lahka naloga. Končne točke so torej pametne naprave, ki med seboj komunicirajo. Nadzor nad njimi bi bil preprost, če bi si bile končne točke strukturno podobne in delovale na enem ali v skrajnosti na dveh operacijskih sistemih. Realnost je seveda bolj zapletena. Končne točke so lahko namizni računalniki, prenosni računalniki, pametni telefoni, nosljive pametne naprave, tablice, POS sistemi in strežniki. Nato imamo še različne operacijske sisteme, macOS, iOS, Android, Windows in njihove različice, med njimi tudi tiste, ki jih prvotni razvijalci ne podpirajo več. Kako torej zagotoviti enoten nadzor nad končnimi točkami in posledično delovanjem podjetja?

REVOLUCIONARNA REŠITEV MAAS360 S TEHNOLOGIJO WATSON

Večina družb je primoranih uporabljati mešanico mobilnih in uporabniških rešitev, s katerimi jim naposled uspe razvozlati zmešnjavo končnih točk in uporabnikov. Slaba stran uporabe več različnih programskih rešitev je medsebojna združljivost oziroma nezdržljivost. Rešitev?

Enoten sistem za upravljanje s končnimi točkami IBM MaaS360, ki premore kognitivno razmišljanje za celovit nadzor nad vsemi napravami ne glede na obliko, operacijski sistem ali platformo. IBM-ova oblachna rešitev pomaga IT podjetjem do popolnega nadzora nad raznolikimi končnimi točkami.

Običajne tovrstne rešitve ne podpirajo t. i. »legacy« operacijskih sistemov, torej sistemov, ki že nekaj časa ne dobivajo nadgradenj, bodisi programskih ali varnostnih. IBM MaaS360 pa podpira tako nepodprte kot podprte operacijske sisteme, od Windows XP Service Pack 3, Windows Viste do Windows 10 in 10 Mobile.

KAJ ZMORE MAAS360?

Poleg podpore za vse operacijske sisteme se v njegovi programski kodi skrivajo še različni sistemi:

- Sistem za upravljanje identitet in dostopov vam omogoča prehod na okolje, ki je prilagojeno končnemu uporabniku.
- Sistem za nadzor aplikacij, ki vsebuje dopolnjeno bazo aplikacij za vse operacijske sisteme in različne uporabne funkcije za njihov nadzor.
- Uporabniku prijazen vmesnik, ki poskrbi za varnostno kodiranje elektronskih pošt, spletnih vsebin in programskih podatkov.
- Analitične sposobnosti tehnologije Watson in X-Force, ki zazna grožnje in jih tudi kategorizira.
- Robustni varnostni sistem z vgrajeno platformo za samodejno vzdrževanje varnostnih pravil.

MaaS360 ima samo eno nadzorno ploščo, ki poskrbi za boljši pregled in nadzor nad vsemi procesi končnih naprav, ne glede na to, ali so naprave vodene s programskimi vmesniki API, agenti ali kom-

binacijo obeh. Ker je to oblachna storitev, bodo vaše naprave in programski vmesniki API vedno posodobljeni na najnovejšo različico.

Nadzor naprav s programskimi vmesniki API je enostavnejši od tradicionalnega pristopa z agenti. Še boljši pa je hibridni sistem API vmesnikov in

agentov, ki je prisoten v MaaS360. Za tiste uporabnike, ki še vedno uporabljajo starejše verzije operacijskih sistemov, MaaS360 poskrbi za brezskrben prehod na novejše operacijske sisteme. Po zaslugi Microsoft programskih vmesnikov API za Windows 10, lahko podjetja uporabijo MaaS360 za lažji prehod iz agentskega pristopa za nadzor aplikacij na pristop, ki za to uporablja API programske vmesnike.

IBM MaaS360 torej podpira vse oblike naprav ter vse podprte in nepodprte verzije operacijskih sistemov. Skupaj s tehnologijo Watson vam analitično predstavi delovanje vašega

podjetja. Sistemi Advisor, Mobile Security Index in Mobile Metrics analizirajo in omogočajo vpogled v vaš poslovni sistem. Tako hitreje prepoznate poslovne priložnosti, povečate produktivnost, zmanjšate varnostna tveganja in optimizirate IT procese.

Več informacij dobite pri poslovnih partnerjih podjetja Alterna Distribucija. (P.R.)

Positiva rešitve

Podjetje brez podatkov je »mrtvo« podjetje

POMEMBNOSTI VAROVANJA PODATKOV SE MNOGA PODJETJA NE ZAVEDAJO DOVOLJ, A PRAV TO JE KLJUČNEGA POMENA ZA VSAKO PODJETJE, NE GLEDE NA VELIKOST IN PODROČJE DELOVANJA.

Izguba podatkov lahko v skrajnem primeru za podjetje pomeni konec. Poglejmo na primer tehnološke velikane, kot sta Facebook in Google, ki dejansko 'živita' od podatkov. Kaj bi zanj pomenila izguba? Verjetno ni potrebno izgubljati besed.

Če mnoga večja podjetja za varnost informacijskih sistemov le poskrbijo, pa to področje najpogostejše zanemarjajo manjša in srednje velika podjetja. Več o tem nam je povedal Miha Bernik, IT specialist in solastnik podjetja Positiva rešitve.

Kaj konkretno lahko za podjetje pomeni izguba podatkov?

Žal je tako, da je podjetje brez podatkov 'mrtvo' podjetje. Si predstavljate, da v vašem podjetju pride do okvare sistema, hkrati pa ugotovite, da podatkov niste imeli ustrezno varovanih?

To pravzaprav ni pomembno samo za velika, srednje velika in manjša podjetja. Lahko bi rekel, da je to pomembno za vse. Vzemimo za primer zavarovalniškega agenta, ki ima podatke o strankah in njihovih zavarovalnih policah shranjene v računalniku. Če izgubi podatke, dejansko čez noč ostane brez vsega.

Preventiva je zagotovo pomembna, kajne?

Najprej se moramo vprašati, ali se zavedamo, da so napadi lahko zunanji in notranji? Podjetje, ki ima recimo dokaj sodobno zaščito na nivoju omrežja – tu mislim predvsem na namenske naprave za analizo in preprečevanje takšnih in drugačnih napadov, ima po drugi strani lahko 'luknjo', ki je predvsem interne narave. Če sem malo bolj konkreten: zaposleni odnese službeni prenosnik izven podjetja, se priklopi na neko javno omrežje, preko

katerega na prenosnik prenese zlonamerno kodo, ki je sam sistem ne zazna. Potem pa tak prenosnik prinese nazaj v podjetje in ga vključi v lokalno omrežje... Mislim, da ni potrebno razlagati, kakšni scenariji so možni. Vsekakor je preventiva na prvem mestu. Tudi če smo investirali več 1000 evrov v takšne in drugačne sisteme, še ne pomeni, da smo varni pred grožnjami. Pa naj gre za podatke znotraj podjetja ali za podatke v oblaku.

Kako je z zaščito lokalnih omrežij?

Poudaril bi predvsem to, česar sva se že dotaknila v prejšnjem vprašanju. Še vedno se premalo podjetij zaveda, da je poleg zaščite in varnosti informacijskega sistema pomemben faktor tudi izobraževanje zaposlenih ter velikokrat pozabljen tema – interni pravilnik uporabe delovnih sredstev. Vsekakor je na prvem mestu varnost informacijskega sistema. Predvsem apeliram, da se podjetja, ki nimajo lastnega IT kadra, obrnejo na ustrezne strokovnjake, ki jim lahko že v nekaj kratkih korakih svetujejo oziroma pomagajo preprečiti morebitne anomalije.

Zdi se, da so v zadnjem času zelo v porastu izsiljevalski virusi. Nam lahko poveste kaj o njihovi specifikki?

Res je. Včasih smo rekli, da je protivirusna zaščita dovolj, žal pa ni več tako. Zadnja leta je v porastu predvsem ransomware oz. izsiljevalski virus. Ta je osredotočen predvsem na šifriranje podatkov in na

šem informacijskem sistemu (računalnik, strežnik, lahko tudi zelo priljubljene oblačne storitve). Ko dobi dostop do sistema, se sproži zlonamerna koda, ki v celoti zašifrira podatke, nato pa za odklep zahteva odkupnino. V večini primerov za ta t. i. virus ni drugega zdravila kot restavriranje podatkov iz arhiva. V kolikor ga nimamo ali je bil tudi ta šifriran, nam ne preostane drugega, kot plačilo odkupnine ali pa se moramo sprijazniti z izgubo podatkov.

Tu je potrebno poudariti, da niso na udaru samo osebni računalniki in strežniki, temveč tudi mobilne naprave.

Kaj je torej ključno?

Žal pri večini še vedno obstaja miselnost: "Ah, moje podjetje je majhno in nisem zanimiv za napadalce". Prej sem omenil primer zavarovalniškega zastopnika in izgube podatkov o strankah. Zato sem mnenja, da se to tiče vseh, ne glede na velikost. Je pa res, da se v večjih podjetjih tega bolj zavedajo in posledično tudi več vlagajo v segment informacijske varnosti. Ključnega pomena je, da se podjetje tega zaveda in je pripravljeno tudi na tem področju nekaj spremeniti.

V našem podjetju se tega zavedamo. Znamo prisluhni tako manjšim kot večjim podjetjem in skupaj načrtovati ustrezne varnostne rešitve. Specializirani so za varovanje omrežij znotraj in zunaj podjetja s programskimi in strojnimi rešitvami. Pri slednjih sodelujejo s svetovno znanim podjetjem WatchGuard, ki ponuja varnostne rešitve vse od mikro do makro podjetij. Nudijo tudi rešitve na področju oblačnih tehnologij, predvsem na platformi Microsoft Office365 in Microsoft Azure. Positiva se ukvarja tudi z izdelavo spletnih strani, portalov in trgovin, mobilnih, spletnih ter poslovnih aplikacij.

(P.R.)

Positiva rešitve d.o.o.
Tržaška 286 D
1000 Ljubljana
www.positiva.si
info@positiva.si
01 620 33 13

Za nasvet o informacijskih tehnologijah in varovanju podatkov se lahko obrnete na www.positiva.si, kjer imajo na omenjenem področju več kot 10 let izkušenj.

Zaradi pandemije na internetu preživimo vedno več časa

Za varnost na spletu – EON Connect

TELEMACH PREDSTAVLJA INOVATIVNO REŠITEV ZA NADZOR NAD UPORABO HIŠNEGA INTERNETA. NA OTROKE PREŽIJO ŠTEVILNE PASTI, NAJMLAJŠI SO ZELO POGOSTO TARČE ZLORAB, APLIKACIJA PA MED DRUGIM OMOGOČA TUDI VARNOSTNI IN STARŠEVSKI NADZOR NAD OMREŽJEM.

Februar in oktober sta meseca, ko se še posebej posvečamo varnosti na svetovnem medmrežju – prvi je mesec varne rabe interneta, drugi pa mesec kibernetne varnosti –, vendar pa je povsem jasno, da se moramo s to problematiko ukvarjati skozi vse leto. In tudi zelo temeljito. Dejstvo je, da na internetu preživimo vse več časa, toliko več, odkar nas je pandemija koronavirusne bolezni pahnila v še večjo odvisnost od spleta, saj prek njega opravljamo za res številne dejavnosti.

SMO DOVOLJ PREVIDNI?

Se pri tem dovolj zaščitimo? Uporabljamo dovolj varna gesla, da preprečimo vse poskuse vdorov? Smo dovolj previdni pri spletnih nakupih oziroma plačilih? Ne nasedamo lažnim profilom, lažnim nagradnim igram in podobno? Razkrivamo o sebi veliko preveč? Verjetno se lahko marsikdo zamisli ob teh »neprijetnih« vprašanjih, saj resnici na ljubo nis(m)o dovolj previdni. In kako zelo so potem izpostavljeni šele najmlajši!

Ti so bili v zadnjem letu dni pahnjani v kibernetni svet. Če so starši pred pandemijo še ne-

kako nadzorovali, koliko časa njihovi otroci prebijejo za računalniki, na tablicah in telefonih, se je v kriznem obdobju položaj povsem spremenil. Zdaj so bili tudi otroci prisiljeni veliko časa preživeti na internetu, saj so se lahko kar nekaj časa le na ta način šolali od doma. Številni niso bili dovolj poučeni, da bi se znašli v novem položaju, predvsem glede varnosti. Na otroke namreč od vsepovsod prežijo nevarnosti, nepripravi se zelo dobro zavedajo njihove ranljivosti, tu še posebej prednjači spletni »grooming« oziroma spletno prijateljstvo s slabimi nameni.

NOVA DIMENZIJA NADZORA NAD HIŠNIM INTERNETOM

Pri Telemachu, vodilnem ponudniku fiksnega širokopasovnega interneta v Sloveniji, se dobro zavedajo, kako pereča je ta težava. Zato so v okviru svoje zaveze družbeno odgovornega delovanja že pred leti zagnali projekt Varni na spletu, varni v svetu, s katerim so prek interaktivnih delavnic osnovnošolce osveščali o pasteh interneta. Pandemija je delavnice začasno prekinila, so pa pri Telemachu v tem času našli inovativno rešitev za nadzor nad uporabo in-

terneta – EON Connect. Gre za povsem novo dimenzijo nadzora nad hišnim internetom.

Z aplikacijo EON Connect za naprave s sistemom iOS, Android ali Huawei bodo lahko Telemachovi uporabniki prek mobilnega telefona ali tablice kadarkoli in kjerkoli hitro ter preprosto upravljali svoje brezžično ali fiksno domače omrežje. Kadarkoli bodo lahko preverili, kdo je v določenem trenutku povezan v vaše hišno omrežje, preprečili krajo podatkov, zaščitili naprave pred sumljivimi programi ter ustvarili ločeno omrežje WiFi za goste.

EON Connect pa med drugim omogoča tudi varnostni in starševski nadzor nad omrežjem. Starševski nadzor omogoča filtriranje internetnih vsebin, kar pomeni, da lahko starši svojim otrokom omejijo dostop do družbenih omrežij ali določenih kategorij vsebin, ki se jim zdijo neprimerne, jim omejijo dostop do interneta, ko je čas za spanje ali domače naloge ali začasno prekinejo oziroma ustavijo internetni dostop katerikoli napravi ali profilu. Otroci bodo tako spet varni na spletu, s tem pa tudi varni v svetu.

Več najdete na www.telemach.si.

(P.R.)

ANNI / Watchguard

Naj nad varnostjo vašega poslovanja bedi najboljši čuvaj - Watchguard

PODJETJE WATCHGUARD ŽE VEČ KOT DVE DESETLETJI VELJA ZA PIONIRJA NA PODROČJU RAZVOJA NAJSODOBNEJŠIH TEHNOLOGIJ S PODROČJA KIBERNETSKE VARNOSTI.

Najsodobnejše tehnologije nudi v obliki enostavnih rešitev varovanja omrežij, brezžičnih povezav in overitve dostopa do virov – enostavnost pa se odraža v namestitvi, uporabi in upravljanju, ki poskrbijo za miren spanec uporabnikov.

Podjetje, ki mu kibernetična varnost vsak dan zaupa več kot 80.000 strank z vsega sveta, nudi vodilne rešitve na področjih varovanja omrežij, varnih brezžičnih povezav Wi-Fi, večfaktorske avtentikacij, zaščite končnih naprav ter drugih izdelkov in storitev s področja omrežne inteligence. Omenjene rešitve neprekinjeno varujejo poslovne vire podjetij – tudi pred novimi in še neznanimi grožnjami, ki se pojavljajo dnevno.

Kibernetična varnost je danes zapleteno področje, sploh v očeh podjetij, ki želijo svoje poslovanje zaščititi pred kiberkriminalci. Varnostne tehnologije, rešitve in storitve podjetja Watchguard pa celovito nagovarjajo varnostne potrebe majhnih in srednje velikih podjetij, ki si varnostnih strokovnjakov ne morejo privoščiti. Odlikujejo jih večnivojska inteligentna zaščita, enostavnost uporabe in poenostavljeno upravljanje, hkrati pa stalno zagotavljajo visoko raven varnosti, ki jo zahtevajo poslovna okolja.

»Teh prednosti so lahko deležna tudi slovenska podjetja, saj jim bomo kot uradni zastopnik omogočili, da bodo na najpreprostejši način zagotovila najpametnejšo varnost za svoja okolja,« je povedal Toni Jeršin, skrbnik programa varnostnih rešitev Watchguard v podjetju ANNI d.o.o., uradni zastopnik in distributer za rešitve varnostnega podjetja Wat-

chguard za Slovenijo. Podjetje ANNI d.o.o. ima bogate izkušnje z zagotavljanjem kibernetične in informacijske varnosti, saj že več kot desetletje trži varnostne rešitve podjetja Panda Security, ki ga je v letu 2020 prevzela prav družba Watchguard. Poleg tega podjetje ANNI iz Trzina nudi še storitve naprednega reševanja in obnove podatkov iz najrazličnejših nosilcev in medijev.

ENA PLATFORMA, POPOLNA VARNOST

Edinstven pristop podjetja Watchguard k omrežni varnosti se osredotoča na zagotavljanje najboljših varnosti v katerikoli organizaciji, ne glede na njeno velikost ali tehnično znanje zaposlenih. Večkrat nagrajena platforma za poenoteno upravljanje groženj (UTM) je idealna za srednje velika podjetja in podjetja, ki delujejo na več lokacijah. Osredotoča se na enostavnost implementacije, rabe in stalnega upravljanja, poleg tega pa zagotavlja tudi najboljšo možno varnost IT-okolja, programske opreme in storitev. Platforma upravlja tako z varnostnimi storitvami kot fizičnimi ali oblacijskimi požarnimi zidovi, WatchGuard Cloud pa zagotavlja popoln vpogled v delovanje omrežja podjetja, zato lahko skrbnik IT sprejme pravočasne, informirane in učinkovite odločitve glede omrežne varnosti. Spremljanje aktivnosti v omrežju in pogled na t. i. »veliko sliko«, v kombinaciji s spremljanjem varnostnih trendov, aktualnih groženj, vzorcev omrežnega prometa ter v navezi z aktivno varnostno politiko omogoča hiter in natančen pregled varnosti informacijske tehnologije, prepoznavanje težav ali nepravilnosti ter njihovo hitro in učinkovito odpravljanje.

INFORMACIJE, KI JIM LAHKO ZAUPATE

Rešitev za večfaktorsko avtentikacijo AuthPoint zagotavlja varnost, ki jo poslovna okolja potrebujejo za zaščito svojega premoženja, računov in informacij. Oblačno rešitev za overitev naprav in uporabnikov je nadvse enostavno vpeljati v poslovanje, saj deluje iz oblaka in na mobilnih napravah, zato za varno prijavo v sisteme in aplikacije zadostuje že enostaven dotik bralnika prstnih odtisov ali vnos gesla na

uporabnikovi mobilni napravi brez potrebe po strojnih ali programskih žetonih.

VARNO BREZŽIČNO OMREŽJE

Podjetje WatchGuard ponuja bržkone najbolj enostaven način postavitve varnega brezžičnega omrežja na eni ali več lokacijah podjetja. Rešitev Watchguard Wi-Fi Cloud zna upravljati z najrazličnejšimi brezžičnimi napravami (usmerjevalniki, stikala, dostopne točke) različnih proizvajalcev ter poenotiti varnostno politiko in pravila dostopa med njimi. Podpira tudi hitro in enostavno postavitve brezžičnega omrežja za obiskovalce podjetja in različne marketinške aktivnosti, vključno z zaledno analitiko, ki oddelku trženja pomaga upravljati oglaševalske kampanje itd.

»Varnostne rešitve podjetja WatchGuard že desetletja slovijo kot najbolj enostavne za uporabo, pri čemer pa ne skoparijo z varnostnimi funkcijami in mehanizmi. Nasprotno, tudi najbolj učinkovite varnostne rešitve so sedaj postale še bolj prijazne do uporabnikov in skrbnikov IT v podjetjih. Ponudba rešitev po meri podjetij ali v paketu vse-v-enem pa še dodatno izpostavlja konkurenčno prednost rešitev Watchguard,« povzema Jeršin.

NEOMEJENA VIDNOST, POPOLN NADZOR

Panda Adaptive Defense 360 natančno klasificira vse procese in aplikacije, ki tečejo na vaših napravah in dovoli izvajanje le tistim procesom, ki so 100 % varni.

Da bi to dosegli, smo 5 let delali na novem varnostnem modelu, ki temelji na treh načelih:

- nenehno spremljanje procesov na vaših računalnikih in strežnikih,
- samodejna klasifikacija na podlagi strojnega učenja in analize podatkov "Big Data" v oblaku,
- analiza s strani naših tehničnih strokovnjakov, ki klasificirajo vse aplikacije, ki niso bile razvrščene samodejno in s tem poskrbijo, da v vašem sistemu tečejo le zaupanja vredne strojitve in procesi.

Več najdete na watchguard.anni.si.

(P.R.)

anni
www.anni.si

Anni d.o.o.

Motnica 7a, 1236 Trzin, Slovenija
telefon 01 5800 800
www.anni.si

Inteligentna
zaščita.

Enostavno
upravljanje.

watchguard.anni.si

Dahua

Vse, kar potrebujete za kakovostno in udobno bivanje

NEKATERE KAMERE PRIKAZUJEJO SAMO VIDEO, NEKATERE IMAJO MOŽNOST DVOSMERNE ZVOČNE KOMUNIKACIJE, NEKATERE PA IMAJO VGRAJENE TUDI SIRENE IN BLISKAVICE, SAJ ŽE S TEM ODGANJAMO VSILJIVCE OKOLI HIŠE.

Za imenom IMOU se skriva svetovno znani proizvajalec video nadzornih sistemov Dahua Technology. Pri Dahui so se odločili, da ločijo profesionalne video nadzorne sisteme in sisteme za domačo rabo. To ne pomeni, da IMOU kamere niso profesionalne, pomeni le, da ne potrebujejo snemalnika, vsi podatki pa se lahko shranjujejo v oblaku. Za razliko od nekaterih konkurenčnih rešitev, kjer kamere in bazna postaja tvorijo en video nadzorni sistem, so IMOU kamere ločene, vendar povezane prek IMOU oblaka in tako integrirane v IMOU mobilno aplikacijo (IOS in Android) in aplikacijo za Windows. Prednost tega je, da lahko kupite samo eno kamero in tukaj zaključite. Če želite kasneje razširiti video nadzor z več ka-

merami, ni potrebe po menjavi snemalnika.

Mobilna aplikacija je enostavna za uporabo: funkcije, specifične za kamero, se nahajajo na spodnji polovici zaslona. Aplikacija Windows omogoča vzporeden ogled vsebin z do 16 kamerami, mobilna aplikacija pa z do štirimi kamerami.

Vse kamere so povezane preko oblaka in se uporabljajo z isto aplikacijo. Tako so izkušnje pri delu z njimi zelo podobne, bistvo različnih modelov pa je predvsem v namenu, funkcionalnosti in navsezadnje kakovosti slike.

Vse kamere so brezžično povezljive, nekatere pa so opremljene tudi z Ethernet priključkom. Po drugi strani pa imajo vse IMOU kamere tudi režo za microSD kartico za vse tiste, ki ne zaupajo oblačnim storitvam.

ZUNANJA ALI NOTRANJA KAMERA?

Če je kamera namenjena zunanji uporabi, bo to navedeno v tabeli z oznako IP zaščita. Če zaščite IP ni, to pomeni, da je kamera namenjena za uporabo v zaprtih prostorih ali vsaj tam, kjer ni pretirane vlage.

Izredno priljubljene so motorizirane kupolaste kamere, ki so sicer namenjene namestitvi na strop, dejansko pa jih lahko postavite tudi na

mizo ali na polico. Tovrstne kamere je možno daljinsko obračati levo, desno, gor in dol. Preostale IMOU kamere v kupolastem ohišju so lahko nameščene na strop, nekatere tudi na steno. Vse omogočajo nočno snemanje.

Večina IMOU kamer nima vgrajenih baterij, napajajo pa se prek USB kabla ali prek 12-voltnega napajanja – ustrezni adapterji so priloženi. To pomeni, da morate pred nakupom razmisliti, ali lahko elektriko pripeljete tja, kamor želite namestiti kamero. V ponudbi pa je tudi IMOU Cell Pro kamera, ki je popolnoma brezžična, saj ima vgrajeno baterijo z možnostjo polnjenja.

PAMETNO ZAZNAVANJE GIBANJA

Vse kamere imajo režo za pomnilniško kartico. Pomnilniška kartica in oblak se uporabljata za shranjevanje videoposnetkov v trenutku, ko kamera zazna gibanje (takrat prejmete potisno obvestilo tudi na mobilni telefon in računalnik, če imate naložen program Imou). Naj vas ne skrbi, če imate doma hišne ljubljence, ki se zelo radi sprehajajo okoli hiše, saj kamera zazna samo gibanje oseb in avtomobilov, zato ne boste prejeli nepomembnih lažnih alarmov. Možno je vključiti tudi »geofencing« – s tem bomo kameram dali vedeti, da smo doma in ne želimo prejemati potisnih sporočil. V trenutku, ko se oddaljimo od hiše, se bodo ta aktivirala.

Večina kamer ima vgrajen mikrofoni, da lahko slišite zvok okolice, nekatere pa imajo tudi zvočnik, tako da lahko uporabite dvosmerno komunikacijo z osebo na drugi strani. Kamere z zvočnikom lahko uporabimo tudi kot domofon. IMOU Looc ima poleg bliskavice tudi glasno sireno za preganjanje vlomilcev.

Cenejši modeli omogočajo hitrost snemanja video posnetkov s 15 sličicami na sekundo, kar pomeni, da video ni tekoč, močnejši modeli pa 25/30 sličic na sekundo. Bitna hitrost je približno 1 megabit/s (približno 130 kB/s) pri ločljivosti Full HD (novejši modeli uporabljajo kodek H.265, starejši pa H.264).

Vsekakor gre za priročne domače video nadzorne kamere. Na voljo so modeli, ki si jih bodo lahko privoščili tako tisti s plitvejšim žepom kot tisti, ki lahko za tovrstno opremo namenijo veliko več denarja. Za več informacij se obrnite na pooblaščenega uvoznika elkotex.si.

(P.R.)

Dahua Technology Slovenija

Cesta na okroglo 7

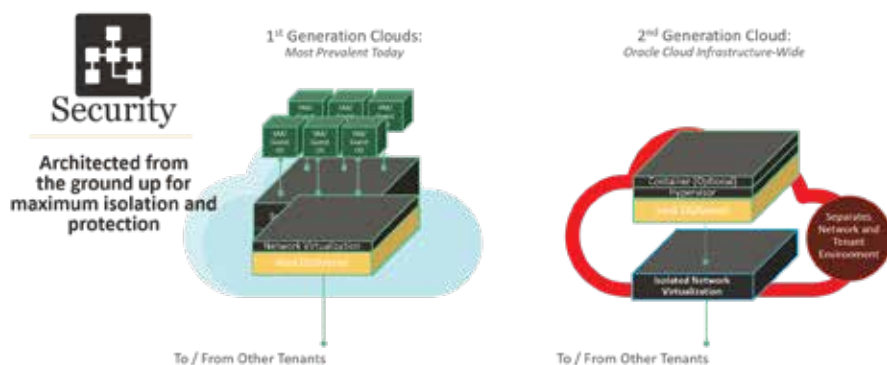
4202 Naklo

www.dahuasecurity.com

Oracle Cloud Infrastructure

Oracle z novo generacijo oblačne infrastrukture

VARNOST NI BILO TEMELJNO NAČELO PRI SNOVANJU PRVIH GENERACIJ OBLAČNIH INFRASTRUKTUR. NJIHOVA PRILJUBLJENOST JE NARAŠČALA, HKRATI PA TUDI ZASKRBLJENOST O RANLJIVOSTIH IN VARNOSTNIH POMANJKLJIVOSTIH.

Copyright © 2020 Oracle and/or its affiliates.

Podjetje Oracle se je odločilo narediti korak naprej in njihovo drugo generacijo oblačne platforme Oracle Cloud Infrastructure (OCI) razvilo z vsemi varnostnimi temelji. Na začetku razvoja so najprej razrešili vsa varnostna vprašanja, ki so ohromila oblačne platforme prve generacije.

KAJ JE ORACLE CLOUD INFRASTRUCTURE?

To je popolna infrastruktura za oblačne storitve (IaaS). Storitve v oblaku podjetja Oracle podjetjem omogočajo izdelavo in delovanje aplikacij v varnem, gostujočem okolju, ki ima najboljšo zmogljivost in razpoložljivost v svojem razredu. Storitve, kot so Compute in Database, lahko izvajate na fizičnih strežnikih namenjenim strankam ali pa v virtualnih okoljih (VM). Obe metodi delujeta na isti strežniški strojni in programski opremi ter omrežni infrastrukturi, kar pomeni, da ju ščitijo zaščitne plasti Oracle Cloud Infrastructure.

Za varnost Oracle infrastrukture je poskrbljeno z izolirano omrežno virtualizacijo, varno namestitvijo programske opreme, nadzorovanim fizičnim omrežjem in razdelitvijo omrežja.

Izolirana omrežna virtualizacija je ...

... ključna za preprečevanje napadov na hipervizorja, ki upravlja z navideznimi napravami v oblačnem okolju. Istočasno vodi strežnike ter omrežno virtualizacijo. V običajnih virtualnih okoljih je bil hipervizor odgovoren za upravljanje prometa med virtualnimi napravami in fizičnim strežnikom. Zapletena narava njegovih funkcij je pomenilo, da je bil ranljiv, kadar je zlonamerna koda pobegnila iz virtualnega okolja

in prevzela nadzor nad samim hipervizorjem. Arhitektura Oracle zmanjša to tveganje, tako da loči omrežno virtualizacijo od hipervizorja in jo postavi v svoje omrežje. S tem napade omejuje na enega gostitelja, kar pomeni, da v primeru uspešnega napada na virtualno okolje, napadalec ne more doseči drugih gostiteljev.

Oracle Cloud Infrastructure je razrešil vsa varnostna vprašanja prve generacije oblačnih platform.

Dodali so tudi fizično zaščitno plast stikal in usmerjevalnikov, ki s »seznami nadzora dostopov« (ACL) dodatno izolirajo uporabnike in omejuje širjenje groženj. ACL v primeru napada zazna ponarejen naslov IP in ustavi promet.

Oracle fizično omrežje je razdeljeno na odseke z edinstvenimi komunikacijskimi profili. Dostop do odsekov regulira storitev Lights Out Manager (ILOM), ki upošteva ukaze zaupljivih virov in osebja z ustreznimi poverilnicami.

INOVATIVNA STROJNA REŠITEV ZA ZAŠČITO PROGRAMSKE OPREME

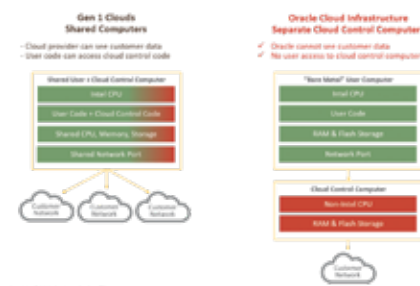
Napadi na programsko opremo so vse pogostejši, kar povečuje morebitna tveganja za ponudnike oblačnih storitev. Pri podjetju Oracle so razvili posebno strojno komponento, ki je zadržana samo za varno brisanje in nameščanje strežniške programske opreme. Ta metoda zmanjša tveganje morebitnih napadov (PDoS, vdori v zadnja vrata) na programsko opremo.

KAJ PA VARSTVO PODATKOV?

Oblachno platformo Oracle Cloud Infrastructure dopolnjujejo številne storitve. S storitvijo Key

Management lahko upravljate s šifrirnimi ključi in poverilnicami, ki se uporabljajo za varen dostop do virov. Ključe in poverilnice shranite na FIPS 140-2 strojni varnostni modul (HSM), ki poskrbi za njihovo varnost.

Ustvarjanje in nadzorovanje dostopov je enostavno s storitvijo Identity and Access Management, s katero izdajate pooblastila ekipi za nemoteno delovanje, hkrati pa ohranjate transparentnost in nadzor.

ORACLE DATA SAFE OMOGOČA HITER PREGLED VSEH BAZ.

Z orodjem Oracle Cloud Guard pridobite enoten pogled o varnostnem stanju v oblaku. Cloud Guard zazna napačno konfigurirane vire in nevarne procese med uporabniki. Skrbnikom omogoči vidnost za triažo in reševanje varnostnih težav. Varnostne nedoslednosti je mogoče samodejno odpraviti z vnaprej pripravljenimi varnostnimi profili.

Za hiter pregled vseh baz, shranjenih na vaši fizični lokaciji, na Oracle oblaku ali drugih oblakih, so razširili funkcionalnost storitve Oracle Data Safe, ki je sprva pokrivalo le bazo Oracle Autonomous. Z nadgradnjo sedaj pokriva vse baze in za delovanje ne potrebuje več VPN ali FastConnect povezave. Z Oracle Data Safe hitro postavite oceno tveganja vaših baz, katere točke so najbolj ranljive, kje se nahajajo zaupni podatki in koliko je teh podatkov.

Več o napredni zasnovi in funkcijah oblačne platforme Oracle Cloud Infrastructure na [oracle.com](https://www.oracle.com). (PR.)

Mave d.o.o.

7 nasvetov za pravo izbiro rešitve za kontrolo dostopa

VSAKDO, KI SE JE LOTIL RAZISKOVANJA SISTEMOV ZA ELEKTRONSKO ODKLEPANJE VRAT JE SPOZNAL, DA JE IZBIRA PRAVEGA SISTEMA ZELO KOMPLEKSNA NALOGA.

Potrebno je upoštevati obstoječo situacijo na objektu, torej tip vrat, način odklepanja in zaklepanja, bližino inštalacij, estetski vidik, želje uporabnika, cenovne omejitve ...

Cena naprav za kontrolo dostopa je le en del mozaika in lahko se zgodi, da je rešitev z uporabo poceni naprav po opravljeni montaži in nakupu potrebnih dodatkov dražja od rešitve z uporabo dražjih naprav, ki delujejo brezžično in ne zahtevajo dodatnih inštalacij.

ZA POMOČ SMO VAM PRIPRAVILI 7 PREDLOGOV REŠITEV Z RAZLIČNO OPREMO ZA KONTROLO DOSTOPA.

1. Osnovni sistem za odklepanje vhodnih vrat s telefonom

Specifikacija: vhodna vrata s standardno ključavnico, potegalom na zunanji strani vrat in navadno kljuko na notranji strani. Za vse, ki potrebujejo varno rešitev in imajo željo po odklepanju s telefonom.

Predlog rešitve: vgradnja pametne ključavnice

Nuki Smart Lock 2.0

Način identifikacije: možnost odpiranja vrat z aplikacijo na pametnem telefonu. Sistem deluje preko Bluetooth povezave na razdalji do približno 5 metrov od vrat. Po uspešni identifikaciji se vrata odklenejo, če so že odklenjena pa se le sprostijo kljuka in vrata odprete s potiskom. S telefonom je možno tudi zaklepanje vrat. Možno je tudi odklepanje in zaklepanje vrat z navadnim ključem.

Cenovni rang rešitve: 250 evrov

2. Napredni sistem za odklepanje vhodnih vrat stanovanja v bloku z uporabo prstnega odtisa, telefona ali obeska

Specifikacija: protivolmna vrata s standardno ključavnico. Na zunanji strani vrat je bunka, na notranji navadna kljuka. Rešitev je varna, sistem pa je primeren tudi za otroke in starostnike, možnost odklepanja na daljavo.

Predlog rešitve: vgradnja pametne ključavnice Nuki Smart Lock 2.0, montaža brezžičnega čitalnika prstnih odtisov ekey Uno, uporaba mo-

dula Nuki Bridge za povezavo sistema na internet, uporaba obeskov Nuki Fob.

Način identifikacije: možnost odpiranja vrat s pametnim telefonom, s prstnimi odtisi in obeskom (zelo primeren za starostnike). Po uspešni identifikaciji se vrata odklenejo, če so že odklenjena pa se le sprostijo kljuka in vrata se odpre s potiskom. Možno je tudi odklepanje in zaklepanje vrat z navadnim ključem.

Cenovni rang rešitve: 590 evrov

3. Nadzor dostopa v apartma s PIN kodo preko WiFi omrežja

Specifikacija: vhod v apartma z bunko na zunanji strani in standardno ključavnico. Rešitev je primerna za notranje, varovane prostore in ima možnost določanja veljavnosti PIN kode za vstop v apartma.

Predlog rešitve: vgradnja odmikača v vratih, vgradnja Danalock tipkovnice, modula za odpiranje vrat in vmesnika za upravljanje preko interneta.

Način identifikacije: najemodajalec generira

časovno omejeno PIN kodo preko mobilne aplikacije in jo pošlje najemniku. Najemnik v času bivanja za vstop koristi dodeljeno PIN kodo. Po končanem najemu se koda samodejno deaktivira in vstop ni več mogoč. Cilindrična ključavnica ostane nespremenjena, možno je zaklepanje vrat z navadnim ključem.

Cenovni rang rešitve: 500 evrov

4. Nadzor dostopa v oddaljeni počitniški hiši preko GSM omrežja

Specifikacija: oddaljena počitniška hiša s skupnim vhodom in dvema apartmajema, brez internetne povezave, vhod v apartma z bunko na zunanji strani in standardno ključavnico. Možnost določanja veljavnosti vstopne PIN kode.

Predlog rešitve: vgradnja digitalnega cilindra za elektronsko odklepanje vrat, uporaba GSM modula in aplikacije Easypin za dodeljevanje PIN kode na daljavo, ki je plod slovenskih razvijalcev.

Način identifikacije: najemodajalec generira časovno omejeno PIN kodo preko aplikacije Easypin in jo pošlje najemniku. Najemnik v času bivanja za vstop koristi dodeljeno PIN kodo. Po končanem najemu se koda samodejno deaktivira in vstop ni več mogoč.

Cenovni rang rešitve: 600 evrov / apartma + licenčna za programsko opremo

5. Pametna kljuka za nadzor stranskega vhoda v poslovno stavbo

Specifikacija: stranski vhod v poslovno stavbo s kovinskimi vhodnimi vrati. Vrata so izpostavljena dežju in drugim vremenskim vplivom, poslovni objekt pa ima 50 najemnikov. Sistem ima možnost vpogleda, če so vrata zaprta, možnost zaklepanja in odklepanja na daljavo, možnost preprostega upravljanja uporabnikov na daljavo in vpogleda v obiske. Uporabniki vrata odklepajo z obeski.

Predlog rešitve: vgradnja pametne kljuke Salto XS4 s dodatkom za zaščito pred dežjem in drugimi vremenskimi vplivi, vgradnja elektronskega cilindra za odklepanje in zaklepanje na daljavo, vgradnja senzorja za preverjanje, če so vrata zaprta.

Način identifikacije: uslužbenci prislonijo RFID obesek in v trenutku se kljuka aktivira in omogoči vstop. Uslužbenci lahko namesto obeskov uporabljajo tudi aplikacijo na telefonu. Upravljalca lahko na daljavo odklene ali odpre vrata in tako omogoči gostu ali vzdrževalcu vstop v poslovno stavbo. Pametno kljuko se lahko tako nastavi, da se zjutraj samodejno odklene in tako gostom omogoči hitrejši vstop, zvečer pa se samodejno zaklene.

Cenovni rang rešitve: 1.000 evrov + letna licenčna za programsko opremo.

6. Pametna kljuka za nadzor dostopa v pisarno znotraj poslovnega centra

Specifikacija: lesena vrata v poslovni stavbi z mnogo pisarnami različnih podjetij. Vrata imajo standardno kljuko in ključavnico. Idealna rešitev, kjer je potreba po varovanju v primeru kratkih izhodov iz pisarne in zahteva po možnosti hitrega vstopa.

Predlog rešitve: vgradnja pametne kljuke, ki nadomesti navadno kljuko in dovoli vstop le pooblaščenim osebam.

Način identifikacije: uslužbenci prislonijo prstni odtis in v trenutku se kljuka aktivira in omogoči vstop. Cilindrična ključavnica se ne spremeni, možno je zaklepanje vrat z navadnim ključem.

Cenovni rang rešitve: 200 evrov

7. Elektronski nadzor dostopa do skladišča z RFID obeski

Specifikacija: kovinska vrata s standardno kljuko in ključavnico. Primerno za notranje, varovane prostore, kjer uslužbenci pogosto vstopajo na primer v skladišče.

Predlog rešitve: vgradnja samostojne naprave za kontrolo dostopa z RFID obeski, vgradnja od-

mikača v vratih, zamenjava kljuke z bunko ter izvedba inštalacije in konfiguracija.

Način identifikacije: uslužbenci prislonijo RFID obesek k čitalniku. V manj kot 1 sekundi se aktivira odključalo in jih dovoli, da potisnejo vrata in vstopijo.

Cenovni rang rešitve: 300 evrov

Za strokovni nasvet so v podjetju Mave d.o.o. na razpolago na telefonski številki 041 884 124 ali pa jim pišite na elektronski naslov info@mave.si. Več najdete na www.mave.si.

MAVE, Kartice in RFID sistemi, d.o.o.

Pod jezom 40, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 41 884 124,

e-pošta: info@mave.si

www.mave.si

Telekom Slovenije

Poskrbite za varnost na internetu s Telekomom Slovenije

KO GOVORIMO O KIBERNETSKIH NAPADIH PO VSEM SVETU, LAHKO MIRNO REČEMO, DA JIH JE VSAKO LETO VEČ. TUDI SLOVENSKA PODJETJA SE JIM NE MOREJO OGNITI.

Kibernetski kriminal je največja grožnja vsem podjetjem na svetu. Z novo tehnologijo se razvijajo tudi napadalci, ki se na vse pretege želijo dokopati do vaših podatkov in podatkov vaših strank. Varnost se začne pri vsakem posamezniku, ki mora odgovorno sprejemati odločitve na medmrežju. Poleg neučinkovite varnostne infrastrukture je pogost vzrok za uspešen zlonamerni napad prav človeška napaka. Vse več virov se namenja za boj proti kibernetskim grožnjam, nespremenljivo dejstvo pa je, da dokler bo obstajal svetovni splet, bodo obstajale tudi grožnje. Ob tem pa lahko podjetja za svojo varnost veliko naredijo tudi sama. V Telekomu Slovenije so v ta namen razvili storitev Varen poslovni splet.

KAJ JE STORITEV VAREN POSLOVNI SPLET IN KAKO DELUJE?

Predstavljajte si, da vas sistem opozori, preden se ujamete v zanko zlonamernežev. To omogoča storitev Varen poslovni splet, ki je podjetjem in organizacijam na voljo pri Telekomu Slovenije. Storitev, ki prepreči povezovanje na zlonamerna spletna mesta, deluje na osnovi globalnega domenskega imeniškega sistema DNS. DNS je svetovni spletni imenik, v katerem so zapisane vse spletne domene in IP-naslovi. Kadarkoli brskate po spletu ali želite na primer dostopati do Youtube vsebin, vam DNS-strežnik pošlje IP-naslov, s katerim lahko vstopite v spletno stran. Storitev Varen poslovni splet je učinkovita prav zaradi DNS-sistema, ki beleži zlonamerne spletne strani in tako uporabnikom ali sistemom prepreči dostop do škodljivih vsebin.

POSKRIBITE ZA VARNOST S POMOČJO TELEKOMA SLOVENIJE

Jasno, spletne domene in IP-naslovi niso shranjeni na enem samem DNS-strežniku. Dnevno se pojavi več tisoč novih domen in IP-naslovov, ki bi jih bilo nemogoče spraviti na en strežnik. Storitev Varen poslovni splet uporablja mrežo DNS-strežnikov sistema Cisco Umbrella, ki za obdelavo velike množice DNS-podatkov uporablja različne algoritme in umetno inteligenco, ki preprečujejo grožnje

prek kateregakoli porta ali protokola. Sistem nenehno išče nevarne domene in več kot 90 milijonov uporabnikov štiti pred dnevnimi malware, ransomware in phishing napadi.

Za delovanje ne potrebuje dodatne opreme ali programov. Vključi se samodejno ob vsaki usmeritvi DNS-zahtevka, in sicer prek DNS-strežnikov Telekoma Slovenije, ki posamezno zahtevo analizira in domeno označi za varno ali nevarno. Če je domena varna, Cisco Umbrella posreduje pravilni IP-naslov strežnika, na katerem gostuje domena. Če je domena označena za nevarno, sistem zavrne zahtevo, kar uporabniku prepreči, da bi se povezal z zlonamerno spletno stranjo. V primeru, da je vaš računalniški sistem že okužen, pa sistem prepreči komunikacijo med okuženo napravo in zlonamernimi domenami.

VARNO ZATOČIŠČE ZA FIKSNE IN MOBILNE POVEZAVE

Varen poslovni splet je na voljo na vseh internetnih povezavah. Naročite ga lahko kot samostojen produkt v treh različicah: mobilni, fiksni in napredni. Varen poslovni splet – mobilni štiti mobilne naprave, ki so povezane prek mobilne podatkovne povezave, in sicer tako v domačem omrežju kot v tujini. Ko bo uporabnik nevede želel dostopati do nevarne spletne domene, ga bo sistem zaustavil in mu

prikazal obvestilo o nevarnosti. Enako velja za Varen poslovni splet – fiksni, ki varuje naprave na fiksnih internetnih priključkih. Kadar poskuša uporabnik prek računalnika ali aplikacije v fiksnem ali WiFi-omrežju dostopati do nevarnih spletnih strani, sistem nudi zaščito.

Za večja podjetja in napredne uporabnike pa je na voljo Varen poslovni splet – napredni, ki ima ob tem še številne dodatne funkcionalnosti. Tako ima uporabnik oz. podjetje neposreden dostop do portala Cisco Umbrella, na voljo je samostojno upravljanje z lastnimi varnostnimi profili, uporabnik si lahko sam namesti in uporabi prehodni strežnik DNS v podjetju. Hkrati ima možnost namestitve DNS-klienta na računalniku in uporabe dodatnih storitev spletnega prehoda in varnostnega preverjanja spletnega prometa. Spletni prehod je priročna funkcija za preverjanje t. i. sivih območij, za katere sistem nima natančnih informacij o varnosti.

Storitev Telekoma Slovenije, ki dnevno ustavi več kot 600 napadov, je na voljo tudi v novih, nadgrajenih mobilnih poslovnih paketih 360° Varni. Poleg storitve Varen poslovni splet so v Telekomu Slovenije v paketih tudi povečali hitrosti in količino mobilnih podatkov za nemoteno delo od doma in na terenu. Za več informacij jim pišite na e-naslov poslovna.prodaja@telekom.si.

(P.R.)

Synology

Osrednja naprava za dom in podjetje

STREŽNIK NAS JE VSEKAKOR ENA OD NAJBOLJŠIH REŠITEV ZA OBVLADOVANJE PODATKOV NA ENEM MESTU, TAKO ZA DOMAČE KOT TUDI POSLOVNE UPORABNIKE.

Veliko je napisanega o koristih, ki jih prinašajo strežniki NAS. Največkrat omenjeni sta varnostno kopiranje osebnega računalnika in drugih naprav, ki jih uporabljamo ter dostopnost podatkov od koderkoli. Toda NASi ponujajo še cel nabor koristnih orodij, ki so, vsaj kar se tiče Synologyja, v glavnem brezplačne. Če ste lastnik osnovnega modela z oznako »j«, bo izbor primernih programov nekoliko okrnjen, s serijo Plus pa se vam odklene celoten nabor.

VARNOSTNO KOPIRANJE, SKUPNA RABA IN ZASEBNI OBLAK

Synologyjeve rešitve za varnostno kopiranje so enostavne za nastavitve in brezhibno delujejo v ozadju. Z njimi boste upravljali varnostno kopiranje podatkov z vseh svojih naprav, tako iz osebnih računalnikov, kot tudi s telefonov ali tablic. Enako boste lahko bekapirali tudi datoteke v oblčnih rešitvah Microsoft 365 in G Suite. Smisel varnostnega kopiranja je, da ob nepredvidenih dogodkih, nesrečah ali krajah naprav, lahko svoje podatke obnovite. Synology ponuja različne scenarije obnove, od posamičnih datotek do celotne obnove podatkov, možna pa je tudi "Bare-metal" obnova celotnega sistema na novo napravo. Aplikacija Hyper Backup pa je namenjena varnostnemu kopiranju podatkov s strežnika NAS na zunanjo lokacijo, kar predstavlja še dodatno varovalko, da svojih podatkov ne boste izgubili. Strežniki NAS omogočajo tudi preprost način deljenja datotek. Enako kot v oblčnih storitvah, kot je npr. Dropbox, boste lahko svoje fotografije in druge datoteke delili s prijatelji ali znanci, ki jim boste podelili pravice. Medtem ko je shranjevanje večjih količin podatkov v oblaku v zadnjih letih za številne uporabnike postala vse bolj priljubljena možnost, velja pripomniti, da strežnik NAS ponuja praktično isto funkcionalnost brez mesečne naročnine. Namesto da po-

datke hranimo na podatkovnem strežniku nekoga drugega, se lahko odločimo za lokalno varno hrambo.

TO PA SE NI VSE ...

Naprave NAS so zmožne transkodirati in prenašati v živo medije v 1080p HD ali 4K kakovosti in nudijo podporo za visoko kakovostne, z umetno inteligenco (AI) podprte programe za razvrščanje in obdelavo fotografij. Synology ponuja lasten in za uporabnike brezplačen program, imenovan Moments, ki prav tako bazira na umetni inteligenci. Podpira prepoznavanje obrazov in predmetov, kar pomeni, da bo program pri razvrščanju v albume ali iskanju po njih, aktivno pregledal vse vaše slike in poiskal ustrezne rezultate. Strežniki Synology so DLNA certificirani, zato do njih lahko dostopajo, brskajo in predvajajo priljubljene naprave DLNA, kot so Amazon Firestick, Alexa, Google Home Chromecast, Apple TV, Bose, Sonos, iPad itd. Do podatkov na strežniku NAS pa lahko dostopate tudi z uporabo številnih mobilnih aplikacij, kot so na primer DS File, DS Video, Moments, DS Photo, DS-Cam ali DS Music.

Naprave poganja lasten operacijski sistem, ki skrbi tudi za samodejno posodabljanje tako sistema kot programske opreme. Poleg že omenjenih multi-medijskih programov in rešitev za varnostno kopiranje, med drugim ponuja tudi rešitev za nadzor z varnostnimi kamerami Surveillance Station, rešitev za upravljanje virtualnih okolij, zbirko orodij za skupinsko delo in sodelovanje ter poštni strežnik. Strežniki NAS Synology so popolnoma združljivi z operacijskimi sistemi Windows, Android in Mac, hkrati pa delujejo tudi kot povezava med programskimi platformami z namenom skupne rabe in distribucije datotek za selitev, kot tudi za sinhronizacijo datotek.

Že najmanjši iz serije Plus, Synology DS 220+, podpira posnetke stanj in verzioniranje, kar omogoča učinkovito zaščito pred izsiljevalskimi napadi in drugo zlonamerno programsko opremo. Naprave prihajajo v majhnem ohišju in so izjemno tihe, imajo le eno težavo – ko ga boste začeli uporabljati, ne boste več hoteli delati brez njega.

Več najdete na www.xenon-forte.si.

(PR.)

Xenon forte d.o.o.

Letališka cesta 29, 1000 Ljubljana
01 54 84 800 | info@xenon-forte.si
www.xenon-forte.si

Digitalizacija in varstvo osebnih podatkov

Ne pozabite na presojo učinkov na varstvo osebnih podatkov

S STALNO RASTJO DIGITALIZACIJE IN VEDNO VEČ PROJEKTI INTERNETA STVARI (IoT) SE V PRAKSI SREČUJEMO Z VEDNO VEČJIMI IZZIVI GLEDE ZAGOTAVLJANJA USTREZNEGA VARSTVA OSEBNIH PODATKOV IN SPOŠTOVANJA ZAHTEV ZAKONODAJE.

Izzivi so toliko večji ravno zato, ker večina akterjev ni seznanjenih z osnovnimi pravili in načeli varstva osebnih podatkov, ki jih narekujejo Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov (GDPR) in Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1). To vas lahko drago stane, zato berite naprej.

Pomembno orodje za doseganje ciljev, s katerim v praksi implementiramo ključno načelo GDPR – »privacy by design and by default«, je Presoja učinkov na varstvo osebnih podatkov, angleški izraz »Data protection impact assessment« (DPIA), ki jo je priporočljivo začeti pripravljati že v zgodnji fazi projekta. DPIA nam v praksi pomaga preprečiti napake, ki bi nas kasneje lahko drago stale, zato je treba čimprej zapolniti nastalo vrzel in oponomčiti tako IT stroko kot ostale akterje.

AKTUALNO ZA OBČINE IN INFORMATIKE

Ministrstvo za javno upravo je pred kratkim objavilo Javni razpis za demonstracijske projekte vzpostavljanja pametnih mest in skupnosti »JR PMIS« – in v razpisni dokumentaciji opozorilo na obveznost izdelave Presoje učinkov na zasebnost (DPIA) v skladu s 35. členom Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov (GDPR), če tehnološka rešitev vključuje obdelavo osebnih podatkov. Da je potrebno v projektih »Smart city« izdelati »DPIA«, je zapisano tudi v mnenju Informacijskega pooblaščenca iz leta 2018.

Namen javnega razpisa MJU in s tem sofinanciranja projektov je pospešitev uvajanja inovativnih rešitev na področju digitalizacije občin. To naj bi dosegli z uvedbo in uporabo naprednih digitalnih

tehnologij. Pri večini tehnoloških rešitev je predvidena tudi obdelava osebnih podatkov občanov, posledično pa je izdelava presoje učinkov je pri prvostvinskih projektih nujna.

KAJ JE DPIA?

DPIA je uvedena s Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov, ki je pričela veljati 25. maja 2018. Zahteva se uvršča v preventivne ukrepe v okviru novega temeljnega načela, načela odgovornosti (angl. accountability), ki poudarja in obenem zahteva preventivno in proaktivno ravnanje upravljavcev (npr. občine) in obdelovalcev podatkov (npr. razvijalca IT rešitve). Za lažje razumevanje določb glede obveznosti izdelavi DPIA, so pomembne Smernice IP, v katerih je zapisano, da se DPIA izdelata, ko gre za projekte digitalizacije in uvajanje novih tehnologij, pri katerih prihaja do obdelave osebnih podatkov, med drugim tudi za primere obdelave s pomočjo umetne inteligence, inteligentne videoanalitike, e-uprave (ali podobnih portalov na občinski ravni), obdelava geolokacijskih podatkov in podobno. Za določene vrste novih digitalnih rešitev je DPIA obvezna. V primeru da ne bo narejena, bo to pomenilo kršitev določil GDPR, za kar bo lahko izrečena globa. Vendar tudi v primeru, ko ta ni obvezna, je priporočljivo, da se izdelata. To orodje nam namreč pomaga preprečiti napake in izpolniti vse zahteve zakonodaje o varstvu osebnih podatkov.

KAJ VSEBUJE DPIA?

DPIA vsebuje sistematičen opis dejanj in namerov obdelave, kadar je ustrezno, pa tudi zakoni-

tih interesov, za katere si upravljavci prizadevajo; oceno potrebnosti in sorazmernosti dejanj obdelave glede na njihov namen; oceno tveganj za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki; ukrepe za obravnavanje tveganj, vključno z zaščitnimi ukrepi, varnostne ukrepe ter mehanizme za zagotavljanje varstva osebnih podatkov.

Za izdelavo končne DPIA je odgovoren vodja projekta (naročnik oziroma tisti, ki je upravljavec osebnih podatkov – npr. občina), pri pripravi pa ima ključno vlogo tudi zunanji izvajalec (razvijalec in obdelovalec osebnih podatkov).

KAKŠNA JE VLOGA RAZVIJALCEV (INFORMATIKOV)?

Poznavanje določil GDPR in zahtev DPIA je ključno že v fazi razvoja, zato je pomembno, da vodja projektov zahteva od razvijalcev tehnoloških rešitev, da se v zgodnji fazi vključijo v izdelavo DPIA. Gre za dokument, ki dejansko »živi« in se »razvija« od začetka (načrtovanje) do konca (implementacija), zato je nujno, da so tudi informatiki ustrezno usposobljeni in pripravljani za pripravo prvih osnutkov tega dokumenta.

Če menite, da na tem področju nimate dovolj znanja, se obrnite na izkušene svetovalce s področja varstva osebnih podatkov – podjetje Dataofficer d.o.o. Dobite jih na telefonski številki 386 41 314 400, lahko jim pišete (info@dataofficer.si) ali obiščete spletno stran www.dataofficer.si. Priporočamo, da se udeležite tudi njihovega usposabljanja, ki se prične 4. aprila, več informacij dobite na: bit.ly/e-ucilnica (P.R.)

PRIJAVITE SE NA GDPR-DPIA SEMINAR PODJETJA DATAOFFICER!

Usposabljanje bo potekalo od 5. 4. do 26. 4. 2021 preko interaktivne spletne e-učilnice. Praktični primeri izdelave DPIA bodo dodatno predstavljeni na posebnem webinarju.

Usposabljanje je namenjeno informatikom in razvijalcem, vodjem projektov, odločevalcem in naročnikom IT rešitev ter pooblaščenim osebam za varstvo osebnih podatkov.

Prijave zbiramo do 30. 3. 2021 na naslovu info@dataofficer.si

Za več informacij pokličite na 041 314 400 ali obiščite spletno stran www.dataofficer.si

DATAOFFICER

ANGELIS

Dobra obramba je najboljši napad proti kibernetским grožnjam

NAJNOVEJŠE RAZISKAVE NAPOVEDUJEJO, DA SE BO ŠKODA KIBERNETSKIH NAPADOV POVZPELA NAD 6 TRILIJONOV DOLARJEV DO KONCA LETA 2021. ZATO NI PRESENETLJIVO, DA PODJETJA MRZLIČNO VLAGAJO V VARNOST SVOJIH IT INFRASTRUKTUR.

Učinkovita IT infrastruktura potrebuje več plasti varnostnih sistemov, ki vzajemno delujejo za zaščito vaših podatkov. V praksi to pomeni, da morajo vsi protivirusni, protivohunski programi, požarni zidovi in aplikacije za upravljanje z gesli in dostopi delovati kot enota. Grožnje se zamaskirajo v različne podobe, malware, virus, phishing, MitM. Dnevno vzdrževanje IT infrastrukture je zamudno opravilo, pri katerem ne smete ubirati bližnjic. Potrebujete strokovnjake, in sicer strokovnjake za kibernetško varnost podjetja ANGELIS d.o.o. ter njihove storitve, ki predstavljajo prvo in zadnjo obrambo zaupnih podatkov.

PREDČASNO ODKRIJTE RANLJIVOSTI IN POMANJKLJIVOSTI

Testiranje za sistemske ranljivosti je pglavitna odgovornost vsakega IT varnostnega inženirja. Njegova naloga je poiskati, ovrednotiti in poročati o morebitnih ranljivostih. Za to potrebuje program, ki naredi popis vseh naprav, priključenih na omrežje. Zunanji pregled omrežja preveri za ranljivosti v odprtih vratih požarnega zidu. Notranji pregled zbere podatke o nameščenih operacijskih sistemih in aplikacijah ter tudi o številu odprtih vrat in uporabniških računov. Po končanem popisu je vsaka naprava preverjena z zbirko podatkov o znanih ranljivostih, ki poudari, katere naprave so jim izpostavljene.

ODKRIVANJE RANLJIVOSTI POTEKA V ŠTIRI DELIH:

Identifikacija ranljivosti – preverjanje lahko poteka samodejno ob namestitvi nove naprave ali pa s pomočjo časovnikov, s katerimi vnaprej postavite urnike pregledov. Ocena tveganja – določi prioriteto in resnost ranljivosti ter možne rešitve za njihovo odpravljanje. V primerih, ko je stopnja grožnje nizka, se varnostna ekipa lahko odloči sprejeti obstoj ranljivosti. Rezultat pregleda je poročilo o ranljivosti in protiukrepih.

OFENZIVNA KIBERNETSKA VARNOST

Pentest oziroma penetracijski test je simuliran kibernetški napad, ki izpostavi ranljivosti v računalniških sistemih. Penetracijsko testiranje lahko vsebuje poskuse vdora v poljubno število aplikacijskih sistemov (npr. aplikacijski programski vmesnik, frontend/backend strežnikov) za odkrivanje ranljivosti, kot so polja brez ustrezne validacije, ki so dovzetne za napade vbrizgavanja kode. Sestavljen je iz petih delov.

Test se začne z opredelitvijo testa, vključno z njegovim obsegom, ciljem, metodami in zbiranjem podatkov za boljše razumevanje delovanja naprave in njene morebitne ranljivosti.

Naslednji korak je opazovanje, kako se naprava odzove na različne preizkuse. S statično analizo se opazuje programsko kodo in njeno vedenje na simulirane napade. Dinamična analiza pregleduje programsko kodo med delovanjem naprave, kar je bolj praktična izbira, saj prikaže natančnejše podatke.

Tretji korak uporabi različne vrste spletnih napadov, SQL injekcijo, Cross-site scripting in prehod skozi zadnja vrata (backdoor) za odkrivanje ranljivosti v napravah.

Predzadnji korak poskuša čim dlje ohraniti dostop do sistema. S tem simulira grožnje, ki ostanejo v sistemu več mescev po prvotnem vdoru. Test se konča s poročilom o vseh ranljivosti.

PENETRACIJSKI TEST SE LAHKO IZVEDE S TREMI RAZLIČNIMI PRISTOPI:

Testiranje s pristopom bele škatle: skupina za penetracijsko testiranje sodeluje z IT oddelkom podjetja z neomejenim dostopom do notranjih virov ali podatkov, ki jih morda potrebujejo med testom. Testiranje s pristopom sive škatle: dostop do notranjih virov in podatkov je omejen. Nekateri zaposleni iz IT oddelka morda ne vedo za penetracijski test z namenom, da se preveri njihov odziv. Testiranje s pristopom črne škatle: brez dostopa do notranjih virov. Za penetracijski test vedo le določeni zaposleni v podjetju, da se preveri odziv IT oddelka in odkrije protiukrepe na napad.

PENETRACIJSKI TEST IN VREDNOTENJE GROŽENJ SKUPAJ POSKRBITA ZA VARNOST SISTEMOV

V času, ko je digitalizacija prisotna v vseh segmentih poslovanja, si ne morete privoščiti spodrsrljavev. Predstavljeni metodi lahko zaščitita vaše računalniške sisteme le s pomočjo IT varnostnih inženirjev, ki se podrobno spoznajo na omenjena pristopa in so sposobni varovati IT infrastrukturo. Obrnite se na strokovnjake podjetja ANGELIS d.o.o. prek njihove spletne strani angelis.agency, saj imajo pridobljene različne certifikate, med njimi tudi Certified Ethical Hacker (CEH) certifikat. (P.R.)

angelis

ANGELIS d.o.o.

Unec 21, 1381 Rakek

040 831 350

sl@angelis.agency

<https://angelis.agency/>

Kako vodoodporen je vaš telefon? Kaj pomenijo oznake IP68, IP67 in ostale?

VERJETNO SMO ŽE VSI OPAZILI, DA PROIZVAJALCI TELEFONOV, PAMETNIH UR IN OSTALIH NAPRAV TRDIJO, DA SO NJIHOVI PRODUKTI VODOODPORN, KAJNE? KAJ PA V RESNICI POMENIJO OCENE, CERTIFIKATI IN OZNAKE, KI JIH NAJDEMO PRI APPLU, SONYJU, SAMSUNGU IN VSEH OSTALIH?

Ste že slišali za "IP oceno"? To je mednarodni standard, ki predstavlja stopnjo zaščitenosti naprave pred tekočinami, prahom in trdimi predmeti. Naprave, kot so iPhone 12, iPhone SE (2020), Samsung Galaxy S21, OnePlus 8 Pro in Apple Watch 6, so vse vodoodporne, vendar nimajo vse enake IP ocene. Na primer, IP67 bomo opazili pri modelih iPhone SE (2020) in tudi nekaterih starejših iPhoneih, medtem ko je IP68 veliko bolj prisoten pri "high-end" napravah, kot je linija iPhone 11, Samsung Galaxy S21 in recimo Google Pixel 5. To so sicer najpogostejše IP ocene, ki pa niso edine.

KAJ POMENI IP?

Črki "IP" pomenita "ingress protection", kar po domače pomeni, kako lahko pride prah

ali voda v notranjost naprave. "IP" del ostaja enak, spreminjajo pa se številke in te so tiste, ki nas morajo najbolj zanimati. Prva številka predstavlja zaščito pred trdimi delci. To pomeni, da nam pove, kakšna je možnost, da v notranje dele naprave pride prah in, ali zna biti težava, če nam telefon pade v pesek.

V večini primerov je prva številka 5 ali 6. Številka 5 pomeni, da vnos prahu in ostalih majhnih trdih delcev v celoti ni preprečen, medtem ko številka 6 pomeni, da je naprava v celoti zaščiten. Včasih na prvem mestu najdemo tudi črko "X", recimo v primeri IPX8, kar pomeni, da proizvajalec noče razkriti številke in zato zapiše "X".

KAJ POMENI DRUGA ŠTEVILKA?

Druga številka v IP oceni pomeni, kako vodoodporna je naprava in je nekoliko bolj kompleksna od prve številke. Skoraj vse mobilne naprave imajo IPS oceno vsaj tri ali štiri, kar pomeni, da so zaščitene pred kapljicami ali pršenjem vode, da se naprava ne uniči takoj, ko jo uporabljamo v dežju.

Številke, ki zanimajo nas, se začnejo pri pet. To je zaščita pred "vodo, ki brizga iz 6,3 mm šobe iz katerekoli smeri". Če je IP ocena šest, potem to pomeni zaščito pred "vodo, ki brizga iz 12,5 mm šobe iz katerekoli smeri".

Resnično vodoodporne naprave so tiste s številko od sedem naprej, vendar tudi tukaj razlaga ni povsem enostavna. Številka sedem

Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal vsebino

naslednje številke...

 <p>MEDIA TV Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si</p>	 <p>SPONKA TV www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv</p>	 <p>TV AS Murska Sobota Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/ 521 30 32 tv.as@siol.net, www.tv-as.net</p>	 <p>GORENJSKA TELEVIZIJA P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/ 233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si</p>	 <p>TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o. Podbevškova 12, Novo mesto T.: 07/39 30 860, www.vaskanal.com</p>
 <p>NET TV Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07</p>	 <p>INFOJOTA Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744</p>	 <p>VTV - VAŠA TELEVIZIJA Žarova 10, Velenje tel.: 03/ 898 60 00, fax: 03/ 898 60 20 vttv.studio@siol.net, www.vttvstudio.com</p>	 <p>TELEVIZIJA MEDVODE Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F: 01/361 95 84</p>	 <p>NOVA GORICA Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si</p>

torej pomeni, da "vstop vode v škodljivih količinah ne bo mogoč, če je naprava potopljena pod definiranimi pogoji pritiska in časa (do enega metra globine)". Ocena osem pomeni, da se naprava načeloma lahko potopi več kot en meter globoko, vendar opozarjamo, da nobena naprava ni nikoli v celoti vodoodporna.

Uradna definicija najvišje vodoodporne ocene devet je, da je "naprava primerna za večkratno potapljanje v vodo, pod pogoji, ki jih določi proizvajalec". V teoriji bi to pomenilo, da je naprava hermetično zaprta. V določenih oblikah produktov to lahko pomeni, da nekaj vode še vedno lahko pride v notranjost naprave, vendar ne v tolikšni količini, da bi povzročila škodo.

TELEFONI IN NJIHOVE IP OCENE?

Torej, noben telefon ni 100-odstotno vodoodporen. Vedno obstaja možnost, da v notranjost naprave pride kakšna kapljica vode, če je naprava potopljena v večje globine ali pa dalj časa.

Če iščete ene najbolj zmogljivih pametnih telefonov, potem na trgu obstaja kar nekaj možnosti izbire. Na primer, Ulefone Armor 9 FLIR, Blackview BV9900 Pro in Doogee S96 Pro so narejeni posebej za to, da zdržijo vibracije, prah, vodo in ostale faktorje nevarnosti.

Če iščete "normalen" telefon, potem predlagamo, da najprej poiščete nasvet posameznega proizvajalca, po navadi ga lahko najdemo na spletni strani, ali družbenih omrežjih. Dejstvo pa je, da če vaša naprava ima visoko IP oceno, jo boste lahko brez skrbi uporabljali ob bazenu, na čolnu ali recimo na plaži.

Oceno IP67 imajo številni iPhoni, kot je iPhone SE (2020), iPhone X, iPhone 8 in iPhone 7, poleg tega pa še večina starejših modelov, kot so Huawei Mate 10 Pro, Google Pixel 2 in HTC U11.

IP68 certificirane naprave so serija Samsung Galaxy S21, serija Samsung Galaxy Note 20, iPhone 12 in 11, ter modeli LG Velvet, Sony Xperia 1 II, Oppo Find X2 Pro in večina ostalih "high-end" naprav.

Kar je potrebno posebej izpostaviti je, da ko enkrat dosežemo nivo IP68, niso vse naprave enako vodoodporne. To samo pomeni, da so dosegle minimalne zahteve, da so dobile dotični certifikat. Na primer, Samsung Galaxy S21 Plus (za katerega Samsung pravi, da ga lahko potopimo do 1,5 metra globine za 30 minut) in iPhone 12 Pro (za katerega Apple pravi, da ga lahko potopimo do 6 metrov globine za 30 minut) imata oceno IP68. Vidimo lahko, da se spleta pogledati čez oceno.

KAJ PA OSTALE OCENE, OZNAKE IN CERTIFIKATI VODOODPORNOSTI?

Medtem ko so IP ocene vodoodpornosti najbolj razširjene pri telefonih, lahko na mariskateri nosljivi napravi najdete oznako "5ATM" ali kaj podobnega. Ta oznaka "ATM" pomeni atmosfere, vendar pa v resnici pomeni, koliko pritiska naprava lahko zdrži. To pokriva prva številka, in sicer 1 pomeni 10 metrov, 5 pomeni 50 metrov globine itd.

Spet, kot smo zdaj že navajeni, ni vse tako enostavno, kot se morda zdi na prvo žogo. Ta ocena velja zgolj, ko naprava miruje, kar pomeni, da se situacija v primeru plavanja precej spremeni. To lahko celo pomeni, da 5ATM ocena ne garantira, da se z napravo lahko plava.

Večina vseh nosljivih naprav bo imela enega od predstavljenih certifikatov oz. eno od ocen vodoodpornosti. Recimo Apple Watch Series 6 je vodoodporna do 50 metrov globine, pametna ura Garmin Vivomove HR ima oceno 5ATM, Samsung Galaxy Watch 3 ima oboje, 5ATM in IP68.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIU, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu
prisluhnite tedenskim oddajam,
ki jih za vas pripravljamo v
uredništvu Računalniških novic.

RADIO UNIVOX Petek 14:00 in Ponedeljek 19:00 99,5 MHz 106,8 MHz 107,5 MHz www.univox.si	RADIO KRKA 106,6 MHz www.radiokrka.com
RADIO moj radio Četrtek ob 14:50 in Sobota ob 7:10 107 MHz 102,6 MHz www.mojradio.com	RADIO ALFA Četrtek ob 8:10 in Ponedeljek ob 15:30 103,2 MHz 107,8 MHz www.radio-alfa.si
RADIO ROBIN Četrtek ob 18:00 99,5 MHz 100 MHz www.radiorobin.si	RADIO KRANJ 97,3 MHz www.radio-kranj.si
RADIO ODMEV Sobota ob 12:15 in Ponedeljek ob 16:30 90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz www.radio-cerke.si	RADIO NOVA Torok ob 20:10 in Sobota ob 17:10 106,9 MHz www.radiostajerski-val.si
RADIO GEOS Torok ob 13:20 in Torok ob 16:30 89,7 MHz radiogeos.si/ot.com	RADIO ŠTAJERSKI VAL Torok ob 12:20 93,7 MHz 87,6 MHz www.radiostajerski-val.si
RADIO OGNJIŠČE Četrtek ob 19:15 104,5 MHz 105,9 MHz 107,3 MHz radio.ognisce.si	RADIO Velenje Sreča 17:45 107,8 MHz www.radiovelenje.com
RADIO NTR Četrtek 19:20 91,1 MHz 107,1 MHz www.radiotomi.si	RADIO SORA Ponedeljek 17:10 89,8 MHz 91,1 MHz 96,3 MHz www.radio-sora.si
RADIO TOMI Vsak dan ob 11:00, 16:00 in 22:30 www.radiotomi.si	RADIO 94 Četrtek ob 21:30 98,2 MHz 97,8 MHz 104,1 MHz 102,6 MHz 100,2 MHz www.radio94.si
RADIO SRAKA 94,6 MHz www.radiosraka.com	

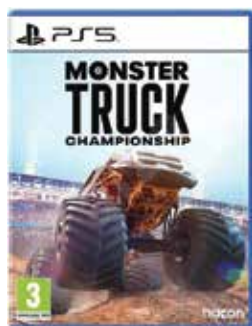
TWO POINT HOSPITAL – JUMBO EDITION

Two Point Hospital je precej priljubljena direktorska simulacija, v kateri prevzamemo nadzor nad bolnišnico v povsem kapitalističnem sistemu in se trudimo pritegniti kar največ bolnikov. Od njih dobimo denar, s katerim razširimo kapacitete in si odpremo pot na nova prizorišča, kjer čakajo bolj pereča bolezenska stanja. Igra je najprej izšla za PC, nakar si je utrla pot na konzole in dobila več razširitev ter kovčkov opreme. Osnovno igro in vso naknadno izdano vsebino združuje tale "Jumbo edicija" za PS4, Xbox One in Switch. Izpostavitve so najboljše vredne kar štiri razširitve, ki med drugim uvedejo ekološki pristop, zunajzemeljske obiskovalce in bigfoota, ducat novih lokacij ter številne bolezni in stroje za iskanje zdravil. Predmetov je pa v tej izdaji itak za odmet.

MONSTER TRUCK CHAMPIONSHIP

Američani blazno radi gledajo, kako po štadionih lomastijo tovornjaki na gromozanskih kolesih, se po rampah odganjajo pod nebo, se zaletavajo in pod gigantskimi pnevmatikami mendrajo manjvreden pleh. Ta igra vam omogoči, da sedete za krmila takšnih pošasti in se udeležite dirk širom Združenih držav. Vožnja je napol arkadna, toda ne povsem, saj neodvisno nadzorujete zadnji in prednji par koles, kar omogoča zanimive maneuvre in trike. Ob šestnajstih tovornjakih, enoigralski karieri, večigralsvu za osem sodelujočih in izboljšani grafiki na PS5 ter XBOX ljubitelju tovrstnih mašin res ne bi smelo biti dolgčas.

KINGDOMS OF AMALUR: RE-RECKONING

Ta akcijska igra RPG je bila ob izidu pred devetimi leti neupravičeno prezrta, zdaj pa je našla novo publiko v olepšani inačici Re-Reckoning, ki je na razpolago tudi za PS4 in Switch. Gre za tretjeosebno igro, v kateri junaško rešujemo tolkiensko deže-

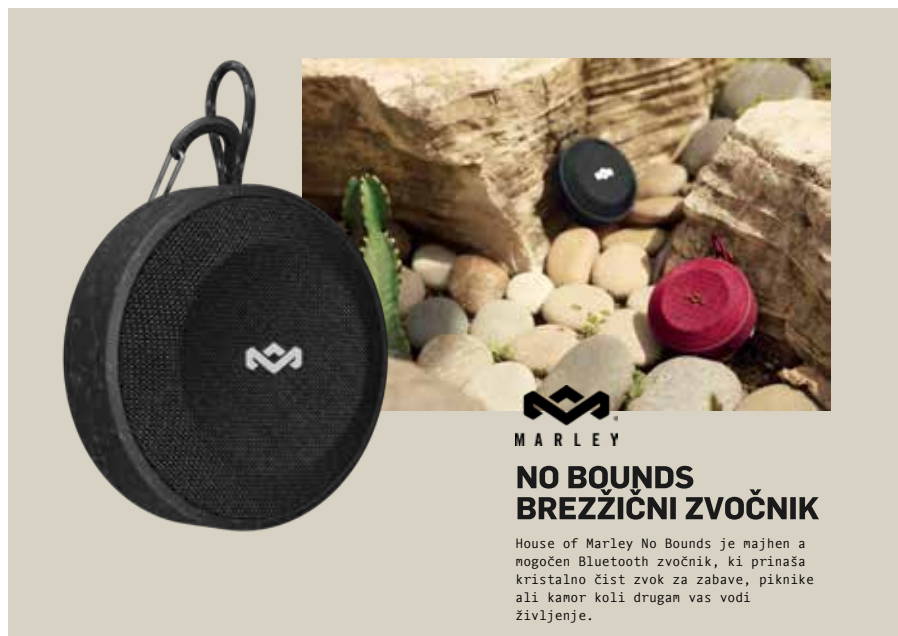
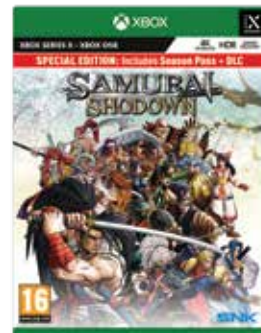
lo Amalur pred dežurnim okrutnežem. Dežela je izredno raznolika in nudi dom številnim rasam ter življenjskim oblikam, s katerimi se spopadamo v solidnem borilnem sistemu s številnimi potezami. Prav zelo lepši od izvornika tale Re-Reckoning ni, a kdor bo pogledal dlje od prvovrstne grafike, bo našel solidno klasicistično erpegejko za enega igralca.

SAMURAI SHODOWN: SPECIAL EDITION

Kdor ima rad risankaste borilne igre v dveh dimenzijah, se verjetno spomni japonske serije Samurai

Shodown, v kateri so raznoliki borci pred kakšnimi tridesetimi leti vihteli meče, kopja, sekire in številna druga orožja. Preprosto imenovani Samurai Shodown je sodobna verzija z moderno grafiko in igralnimi mehanikami, ki omogočajo udeleževanje tako mojstrom kot tistim, ki bi se radi predvsem lahko zabavali. Special Edition pa je posebna verzija posodobljenke, ki omogoča igranje s 120 sličicami na sekundo in vsebuje vso prvo razširitevno sezono s štirimi novimi liki.

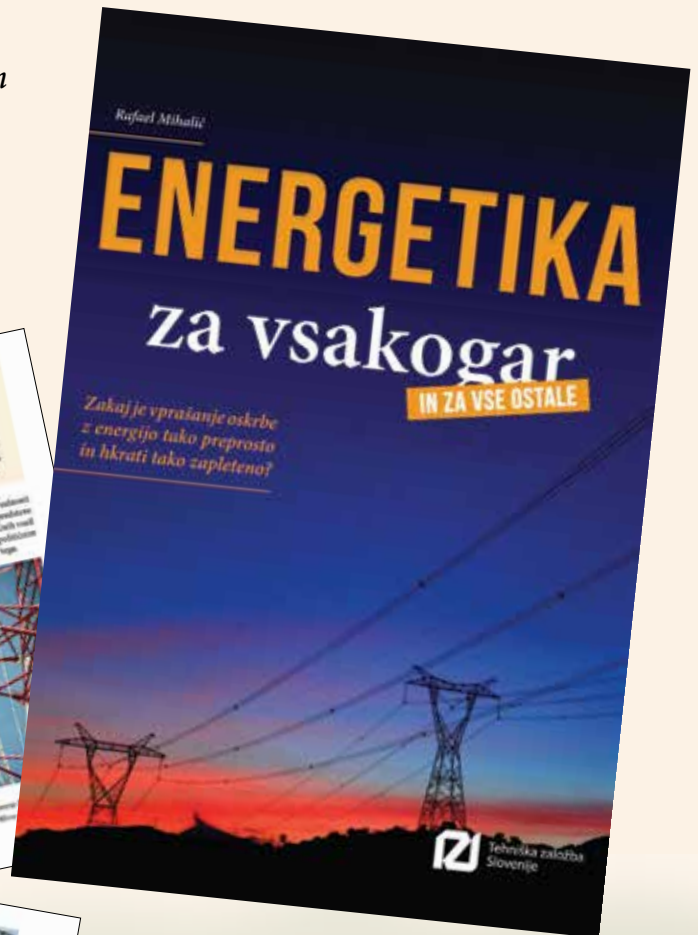

164 STRANI

BARVNE
FOTOGRAFIJE

RAZUMLJIVA
RAZLAGA

Knjiga s pomenljivim naslovom, ki vam bo na humoren način na podlagi zdravorazumske logike, s pomočjo osnovnošolske fizike in matematike ter z lahko preverljivimi dejstvi in diagrami zagotovo odgovorila na vsa vprašanja, ki ste jih kdaj imeli o energetiki.

NAROČILO LAHKO ODDATE NA:

TELEFONSKI ŠTEVILKI: 080 - 17-90

PREKO E-POŠTE:

INFO@TZS.SI

ALI NA SPLETNI STRANI:

WWW.TZS.SI

KOLEDAR

ZAUH 2021

21. 4. 2021

ON-LINE

V neposrednem stiku s ponudniki se boste seznanili z najnovejšimi rešitvami in storitvami s področja e-poslovanja, s poudarkom na ustvarjanju, izmenjavi, zajemu, upravljanju in hrambi digitalnih gradiv.

zauh.palsit.com

INFOSEK in CIO FORUM 2021

2. 6. - 4. 6. 2021

ON-LINE

Na konferenci INFOSEK boste srečali vodilne svetovne IT strokovnjake in strokovnjake za informacijsko varnost. Imeli boste edinstveno priložnost, da jih spoznate in se udeležite njihovih predavanj. Spoznajte najnovejše izzive in rešitve na področju informacijske varnosti.

www.infosek.net

SOF - Slovenski oglaševalski festival

10. 6. - 11. 6. 2021

Portorož

Slovenski oglaševalski festival (SOF) je osrednji letni dogodek oglaševalske stroke v Sloveniji, ki ga organizira Slovenska oglaševalska zbornica.

sof.si

Agencija POTI, d.o.o., Stegne 7, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 (0)1 511 39 21, e-pošta: info@agencija-poti.si

agencija **POTI**
Z znanjem do cilja!

PROGRAM	TERMIN	KRAJ	TRAJANJE	CENA
Dvig INOVATIVNOSTI Kreativnost in Design Thinking	12.3.	On-line	1 dan	208,00 €
Umetnost VODENJA SODELAVCEV s postavljanjem vprašanj	16.3.	On-line	2 dni	208,00 €
Vodenje in motiviranje sodobnih (virtualnih) timov	29.3.	On-line	2 dni	208,00 €
Bodite ODLIČNI pri DOSEGANJU zastavljenih CILJEV	30.3.	On-line	2 dni	208,00 €
Priprava projekta - osnova za učinkovito izvedbo in uspeh projekta	1.4.	On-line	2 dni	218,00 €
E-Šola projektne managementa	14.4.	On-line	4 dni	418,00 €
Vodja "z leskom v očeh"- sodobni načini vodenja in motiviranja sodelavcev	15.4.	On-line	2 dni	208,00 €
E-Šola ASSET MANAGEMENTA za sodobne proizvodne in infrastrukturne sisteme	19.4.	On-line	4 dni	408,00 €

Housing co., d.o.o., Ljubljana, Verovškova 55a, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 (0)1 568 40 40, e-pošta: trzenje@housing.si

no limit
TRAINING

PROGRAM	TERMIN	KRAJ	TRAJANJE	CENA
Red Hat System Administration III - RH254	15. 3.	Ljubljana	4 dni	1620,00 €
VMware vSphere: Install, Configure, Manage [V7]	15. 3.	On line	5 dni	1560,00 €
Course DA-100T00-A: Analyzing Data with Power BI	16. 3.	On line	4 dni	952,00 €
High performance Oracle SQL, PL/SQL and tuning (unofficial)	23. 3.	On line	6 dni	2250,00 €
Administering Microsoft Exchange Server 2016/2019	30. 3.	On line	5 dni	1190,00 €
Course 55200-A: SharePoint 2016 Power User Training	30. 3.	On line	2 dni	720,00 €
Dynamics NAV/365 Business Central functional Academy	6. 4.	On line	14 dni	2980,00 €
Course 55215-B: SharePoint Online Power User	6. 4.	On line	4 dni	990,00 €

	5	1						
2			7					5
			4			9	6	
		2		5	7	4		
							5	3
	7	5		9				
8		4	6					
				3	1			
						8	2	7

SUDOKU

Prazna polja izpolnite tako, da bodo v vsaki vrstici in v vsakem stolpcu vse številke od 1 do 9. Enako velja tudi za vsakega od kvadratkov 3 x 3.

NAGRADE

Med reševalce, ki bodo do petka, **26. 3. 2021** poslali pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne nagrade:

- **3x filter za vodo**

Kinetic Water

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

V nagradni igri sodelujete tako, da pošljete rešitev (obarvan kvadrat) s svojimi podatki na e-mail narocnine@stromboli.si

NAGRADA ZVESTOBE

Strgalo za led

NAGRADO PODARJA:

Računalniške novice
www.racunalniske-novice.com

Krek Stanislav	4223 Poljane nad Škofjo Loko	17375
Starc Nik	1310 Ribnica	9623
Bezjak Robert	4000 Kranj	337

Zgoraj omenjeni nagrajenci v roku 14 dni po izidu revije pokličite na tel.: 01/620 88 00 ali pošljite e-mail na narocnine@stromboli.si in poslali vam bomo nagrado.

NAGRAJENCI

Milan Metelko, Studenec:

Slednik predmetov Chipolo ONE

Vivjana Petretič, Izola:

Slednik predmetov Chipolo ONE

Vlado Sreš, Zgornja Kungota:

Slednik predmetov Chipolo ONE

Rešitev 3/XXVI: 1696

Računalniške novice
www.racunalniske-novice.com

PREBIRAJTE nas tudi na

LinkedIn

[linkedin.com/company/racunalniskenovice/](https://www.linkedin.com/company/racunalniskenovice/)

DELOVNA RAZMERJA V TEORIJ IN PRAKSI

25. 3. 2021
STROKOVNO SREČANJE

v ONLINE izvedbi

www.konference.dashofer.si

LINUX BEYBA™

www.RumeneStrani.siwww.YellowPagesofSlovenia.com**Slovenija Tel / Rumene Strani**

INTER MARKETING d.o.o., Dunajska cesta 103, SI-1000 Ljubljana

T: 01 360 33 40, F: 01 360 33 50, E: oglas@rumenestrani.si

IŠČEM**POSLOVNI IMENIKI Z
NAJDALJŠO TRADICIJO V SLOVENIJI**

ALSO

SUPPLY

ALSO Technology Ljubljana je del Skupine ALSO s sedežem v Švici. ALSO je eden vodilnih ponudnikov tehnologij v panogi IKT in posluje v 24 državah v Evropi, preko partnerjev PaaS (platforma kot storitev) pa je prisotno v 90 državah po vsem svetu. V letu 2020 je podjetje, ki zaposluje okoli 4000 ljudi, ustvarilo prihodke od prodaje v višini 11,9 milijarde EUR. Ekosistem ALSO več kot 110.000 prodajalcem zagotavlja strojno in programsko opremo ter informacijske storitve več kot 700 ponudnikov iz 1340 kategorij iz-

delkov. V duhu krožnega gospodarstva podjetje deluje kot enoten ponudnik vseh storitev od dobave do obnove rabljene opreme. ALSO upravlja tri poslovne modele: skupina za dobavo združuje posle, povezane z nakupi in prodajo strojne ter programske opreme. Skupina za rešitve podpira stranke pri razvoju prilagojenih informacijskih rešitev. Skupina za storitve se osredotoča na rešitve, ki so na voljo kot naročnine, ter platforme za računalniško varnost, virtualizacijo in umetno inteligenco.

DELL™ TECHNOLOGY

Dell Latitude 5510

- Intel Core i5 10210U
- 8GB spomina
- 512GB SSD NVMe
- 15.6" FHD zaslon
- Windows 10 Professional
- 3 letna Dell NBD Onsite garancija

Dell Latitude 9510 2v1

- Intel Core i7 10810U
- 16GB spomina
- 1TB SSD NVMe
- 15.6" FHD zaslon, občutljiv na dotik
- Windows 10 Professional
- 3 letna Dell NBD Onsite garancija

Dell Latitude 3510

- Intel Core i5 10210U
- 8GB spomina
- 256GB SSD NVMe
- 15.6" FHD zaslon
- Windows 10 Professional
- 3 letna Dell NBD Onsite garancija

Dell monitor P2419H

- IPS panel
- 23.8" FHD zaslon, 1920x1080 pri 60Hz
- DisplayPort, VGA, HDMI, USB Hub
- 3 letna garancija

Dell razširitvena postaja WD19 180W

Dell Latitude 3510

- Intel Core i3 10110U
- 8GB spomina
- 256GB SSD NVMe
- 15.6" FHD zaslon
- Windows 10 Professional
- 3 letna Dell NBD Onsite garancija

NAPOLNI IN TISKAJ

Natisnite več in prihranite
z našo prenovljeno serijo
večfunkcijskih naprav
InkBenefit Plus z velikimi
barvnimi rezervoarji.

www.brother.si

Natisnite do
15.000
STRANI*

inkbenefit
plus

* Navedena približna kapaciteta temelji na originalni metodologiji Brother, pri čemer se za izračun števila natisnjenih strani uporabijo standardne testne karte v skladu z ISO/IEC 24712. Nanaša se na 2 črni plastenki črnila, cian, magenta in rumena natisnejo do 5000 strani.